

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ
КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
«МІСЬКИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ»
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД № 61
ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

Формування основ природничо-екологічної компетентності
у дітей дошкільного віку

«Таємниці загадкового неба»

Номінація «Дидактична гра»

Крамар Тетяна Володимирівна
вихователь-методист КЗ «ДНЗ № 61 ВМР»
Наконечна Валентина Дмитрівна
вихователь КЗ «ДНЗ № 61 ВМР»
Борисюк Тетяна Василівна
вихователь КЗ «ДНЗ № 61 ВМР»
Трепак Наталя Степанівна
вихователь КЗ «ДНЗ № 61 ВМР»

м. Вінниця
2018

Автори Крамар Тетяна Володимирівна, вихователь-методист комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 61 Вінницької міської ради»; Наконечна Валентина Дмитрівна, вихователь комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 61 Вінницької міської ради»; Борисюк Тетяна Василівна, вихователь комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 61 Вінницької міської ради»; Трепак Наталя Степанівна, вихователь комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 61 Вінницької міської ради»

Крамар Т.В., Наконечна В.Д., Борисюк Т.В., Трепак Н.С. Формування основ природничо-екологічної компетентності у дітей дошкільного віку «Таємниці загадкового неба». Дидактична гра/ Т.В.Крамар., В.Д.Наконечна., Т.В.Борисюк., Н.С.Трепак., – Вінниця: ММК, 2018. 73с.

Рецензенти:

Козловська О.Ф., завідувач комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 60 Вінницької міської ради»

Загризла В.В., завідувач комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 61 Вінницької міської ради»

Дидактична гра «Таємниці загадкового неба» спрямована на формування у старших дошкільників цілісності знань, яка базується на уявленнях дитини про самозбереження, збереження соціального та природного довкілля, збагачує теоретичний і практичний досвід дошкільнят про Всесвіт під час спостережень, дослідницької діяльності, експериментування. Представлений матеріал цікавий, актуальний, можливий для поширення серед педагогічної спільноти фахівців системи дошкільної освіти та батьків дітей дошкільного віку.

Зміст:

1. Слово до читача	2
2. Мета	3
3. Правила гри	3
4. Заохочення для дітей.....	4
5. Результат гри	4
6. Матеріали	4
7. Хід гри	8
8. Модель зоряного неба (дидактичні завдання)	12
9. Додатки	
10.Додаток І«Авторські казки та загадки»	24
11.Додаток ІІ «Мнемотаблиці за віршами»	58
12.Додаток ІІІ«Конспекти занять для дітей дошкільного віку».....	65

Слово до читача

«Давай пограємо!» - ви, напевне, не раз помічали, з якою цікавістю реагує дитина, коли чує цю фразу. Це іскорка, що запалює вогник допитливості й любові до знань.

Гра дарує вам найголовніше – це спілкування з дитиною. З постійно заклопотаних дорослих ви перетворюєтесь на близьких друзів, а це дуже важливо, погодьтеся!

Отож ми пропонуємо вам зробити перші кроки у пізнанні дивного світу навколо нас. Адже світ Космосу надзвичайно різноманітний, і чим більше ви дізнаєтесь про нього – тим цікавішою та захопливішою буде наша подорож. Саме тут ви дізнаєтесь про Сонце і Місяць, планети Сонячної системи, зірки, сузір'я та інші небесні тіла. Побачите, як виглядає наша Земля, якщо дивитися на неї з космосу, познайомитися з космічними апаратами та відомими космонавтами. Знайдете відповідь на запитання: чому бувають день і ніч, чому взимку холодно, а влітку – тепло.

Ми запрошуємо Вас здійснити дивовижну подорож навколо земної кулі разом із динозавром Діно, який супроводжує малят з 5-ти річного віку і допомагає мандрувати, пізнавати світ, творити і фантазувати. Цікаві факти та яскраві ілюстрації не залишать байдужими нікого.

Запропонована дидактична гра буде корисною для педагогів та батьків, тому що спрямована на розвиток комунікативних здібностей, самостійно знаходити способи розв'язання поставлених проблем, допомагає підтримувати цікавість до невідомого, бажання пізнавати його, дозволяє вільно висловлювати свої думки, фантазії, бажання; цікавою дітям, тому що герої близькі малютам, схожі на них.

Отже, грайте, розвиваючись, і розвивайтесь, граючи.

«Бажаємо успіху!»

Мета:

- Сприяти формуванню знань дітей про природу видимого космічного простору, зокрема про Сонце, Місяць і зорі; всі планети Сонячної системи, основні сузір'я, космічні явища; орбітальні станції та космічні польоти, роль людини в освоєнні Космосу.
- Збагачувати теоретичний і практичний досвід дітей під час спостережень, дослідницької діяльності, експериментування, продовжувати вчити аналізувати, розмірковувати, аргументувати свою думку.
- Підтримувати інтерес до живописних та музичних творів, зацікавлювати фольклорними творами на космічну тематику, заохочувати індивідуальну творчість та ініціативу дітей.
- Розвивати інтонаційну виразність мовлення, вміння зв'язно, логічно, граматично правильно висловлювати свої думки, збагачувати словник новою термінологією.
- Виховувати у дітей допитливість, пізнавальний інтерес, повагу до всього живого.

Правила гри:

1. Гра проводиться за участю дорослих;
2. В грі приймає участь 10-12 дітей;
3. За правильне виконання завдання дитина отримує фішку – винагороду, із зображенням планети (старша група);
4. Уважно слухати завдання, діяти за вказівкою, бути активними учасниками гри.

Заохочення для дітей:

1. За правильне виконання завдання дитина отримує в нагороду яскраву фішку із зображенням планети;
2. Команда – переможець, яка зібрала весь комплект фішок отримує можливість викласти об'ємні планети на моделі зоряного неба.
3. По закінченню гри всі діти команди, що перемогла отримують емблеми із званням «Юний Астроном».

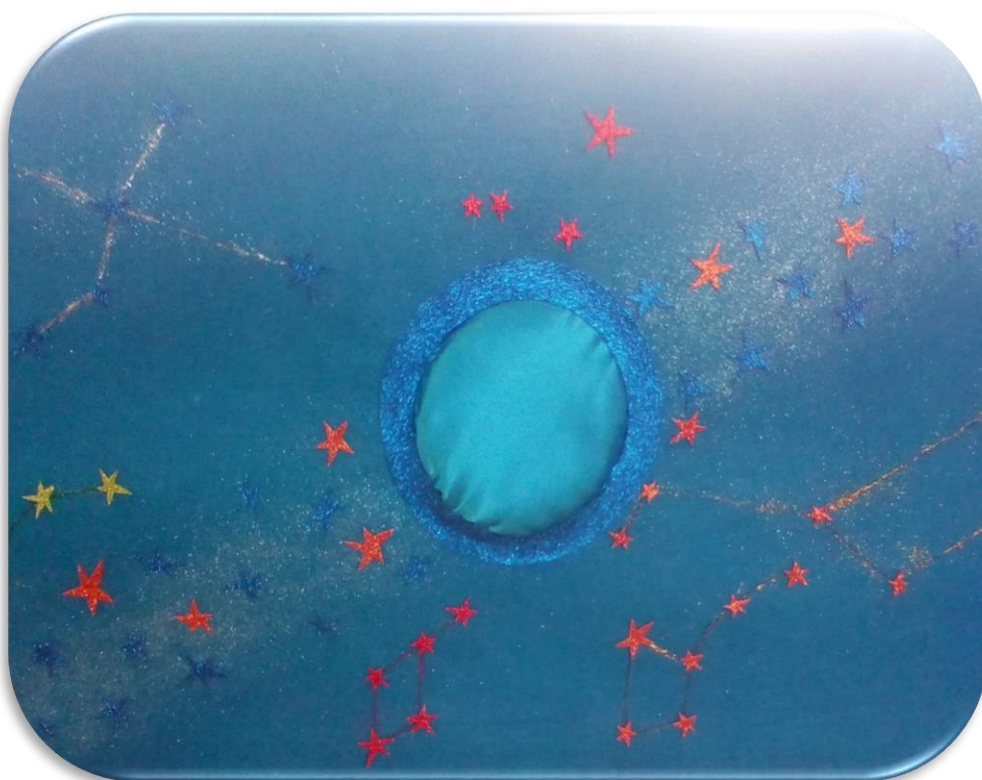
Результат гри:

1. Розвиток творчого мислення;
2. Збагачення знань дітей про природу Космосу;
3. Навчання граматично правильно висловлювати свої думки;
4. Поповнення скарбнички дидактичних ігор з проблеми;
5. Налагодження контактів з родинами вихованців;
6. Збагачення предметно – ігрового середовища групи.

Матеріали:

1. Модель зоряного неба.
2. Ігровий барабан з кульками.
3. Конверти із завданнями.
4. Набір об'ємних планет, площинних сузір'їв.
5. Площинне зображення дракона Діно.
6. Призові фішки «Планети».
7. Емблема «Юний Астроном».
8. Авторські казки і загадки.

Модель зоряного неба

✚ Дракон Діно

Фішки нагороди

Юпітер

Венера

Меркурій

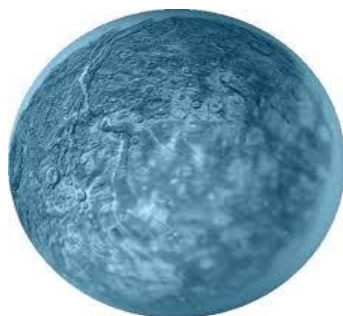
Марс

Сатурн

Земля

Уран

Нептун

Хід гри

До дітей завітав динозавр Діно, який запрошує здійснити мандрівку Всесвітом, у безмежний космічний простір. Чарівні спалахи Всесвіту завжди приваблювали допитливі очі дитини. Пізнати непізнане, зрозуміти оточуючий світ – це здавна було мрією людства. Адже Космос має стільки таємниць, які цікавлять дітей:

- Чому не можна полетіти на Сонце?
- Чому люди живуть тільки на Землі?
- Чому Місяць змінює свою форму?
- Чому марс «червоний»?

Безліч «чому?», «чому?», «чому?», «чому?».

Діно пропонує разом шукати відповіді на ці запитання.

На столі модуль із зображенням зоряного неба. Педагог пропонує дітям показати практичні вміння виявляти творчу ініціативу, здійснювати самостійний вибір, варіювати зміст та форми виконання завдання; бажання досліджувати, експериментувати.

Гравці діляться на дві команди, обирають капітана, придумують космічну назву своїй команді. Право першого ходу надається команді, яка відгадає загадку Діно.

Капітани підходять до барабана з кульками, прокручують його. Коли барабан зупиниться з ячейки випадає кулька з номером, який відповідає номеру конверта із завданням. Діти виконують запропоноване завдання і за правильне виконання – отримують фішку-нагороду. Право крутити барабан переходить до капітана другої команди. Від неправильного розв'язання ігрової ситуації хід переходить до учасників іншої команди, які за правильну, повну, ґрунтовну відповідь отримують призову фішку.

Гра закінчується, коли учасники будь-якої команди зберуть повний комплект фішок. Вони отримують звання «Юний астроном» і право викласти об'ємні планети на моделі зоряного неба.

Ускладнення:

1. Продемонструвати особисті таланти, розіграти будь-яку ситуацію.
2. Намалювати сюжет з власного досвіду «Політ у Космос».

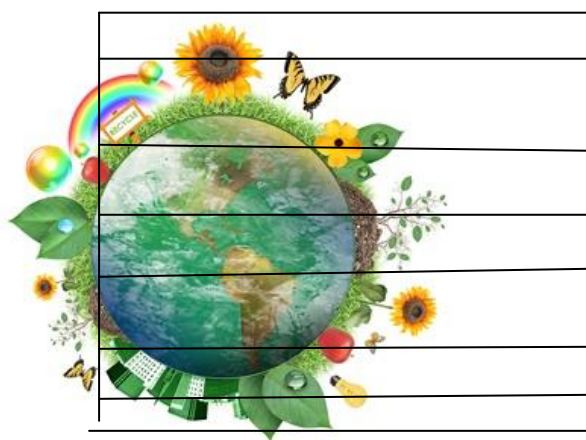
ДИДАКТИЧНА ГРА «ТАЄМНИЦІ ЗАГАДКОВОГО НЕБА»

Модель зоряного неба «Сонячна родина»

Дидактичне завдання «СКЛАДИ ПЛАНЕТУ»

У нашого Діно в кишені порвалися фотокартки Землі. Вам потрібно з окремих частинок скласти єдине ціле – зображення планети Земля.

Ускладнення: з окремих частинок скласти єдине ціле – зображення інших планет.

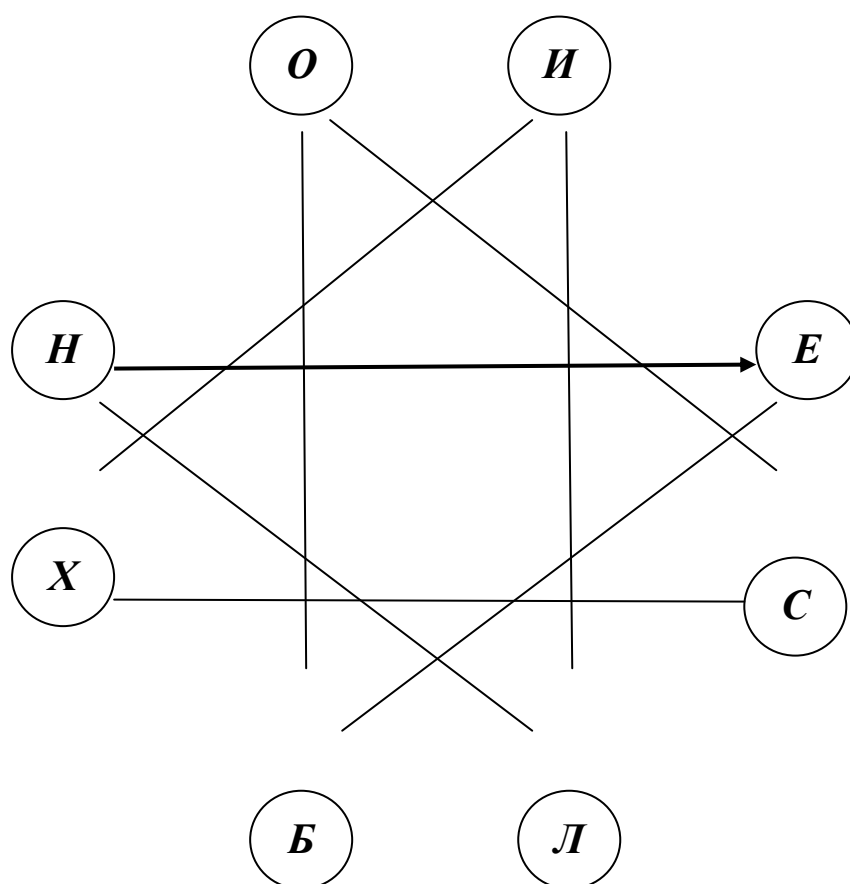

Дидактична гра «ЗНАЙДИ ЧИСЛО ЧОТИРИ»

Запитання до дітей:

- 1) Скільки буває пір року на планеті земля? (4)
- 2) Скільки днів у тижні? (7)
- 3) Скільки тижнів у місяці? (4)
- 4) Скільки частин має доба? Назвіть їх? (4. Ранок, день, вечір, ніч)
- 5) Скільки планет в сонячній системі? (7)
- 6) Який по порядку Марс? (четвертий)

Дидактична гра «ЗНАЙДИ СЛОВО»

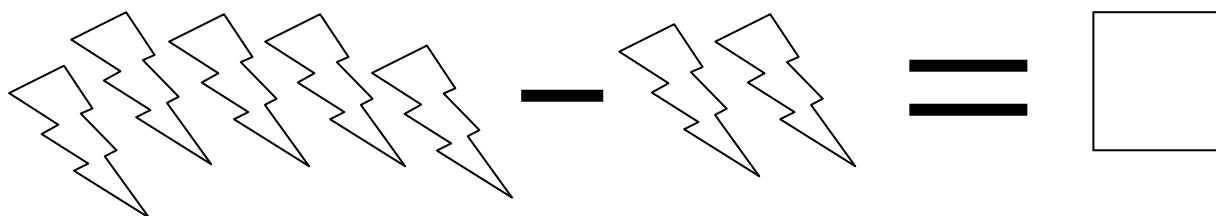
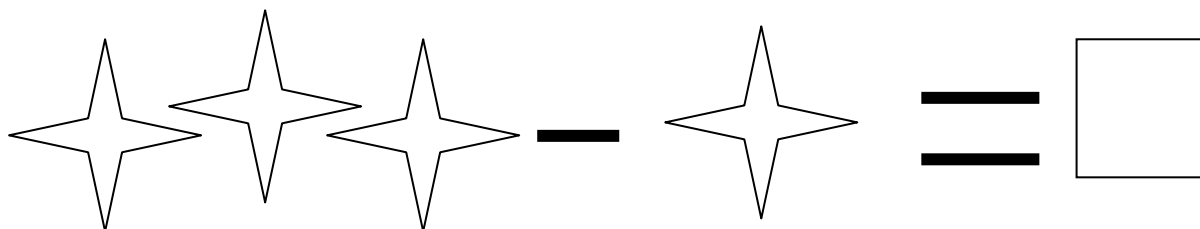
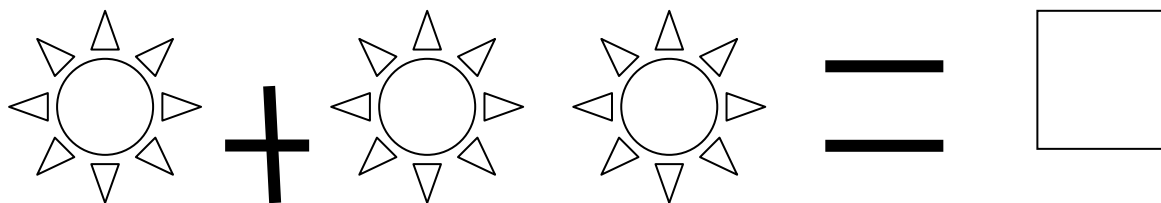
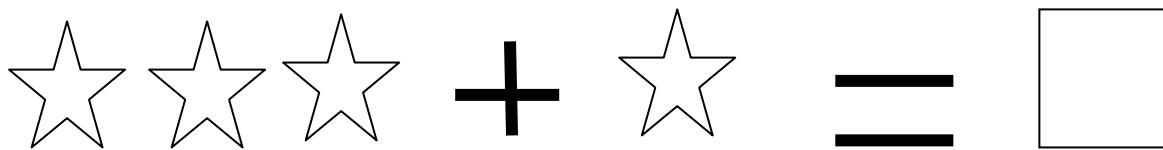

Завдання: 1) прочитати слово.

2) записати складову схему слова, визначити наголошений склад.

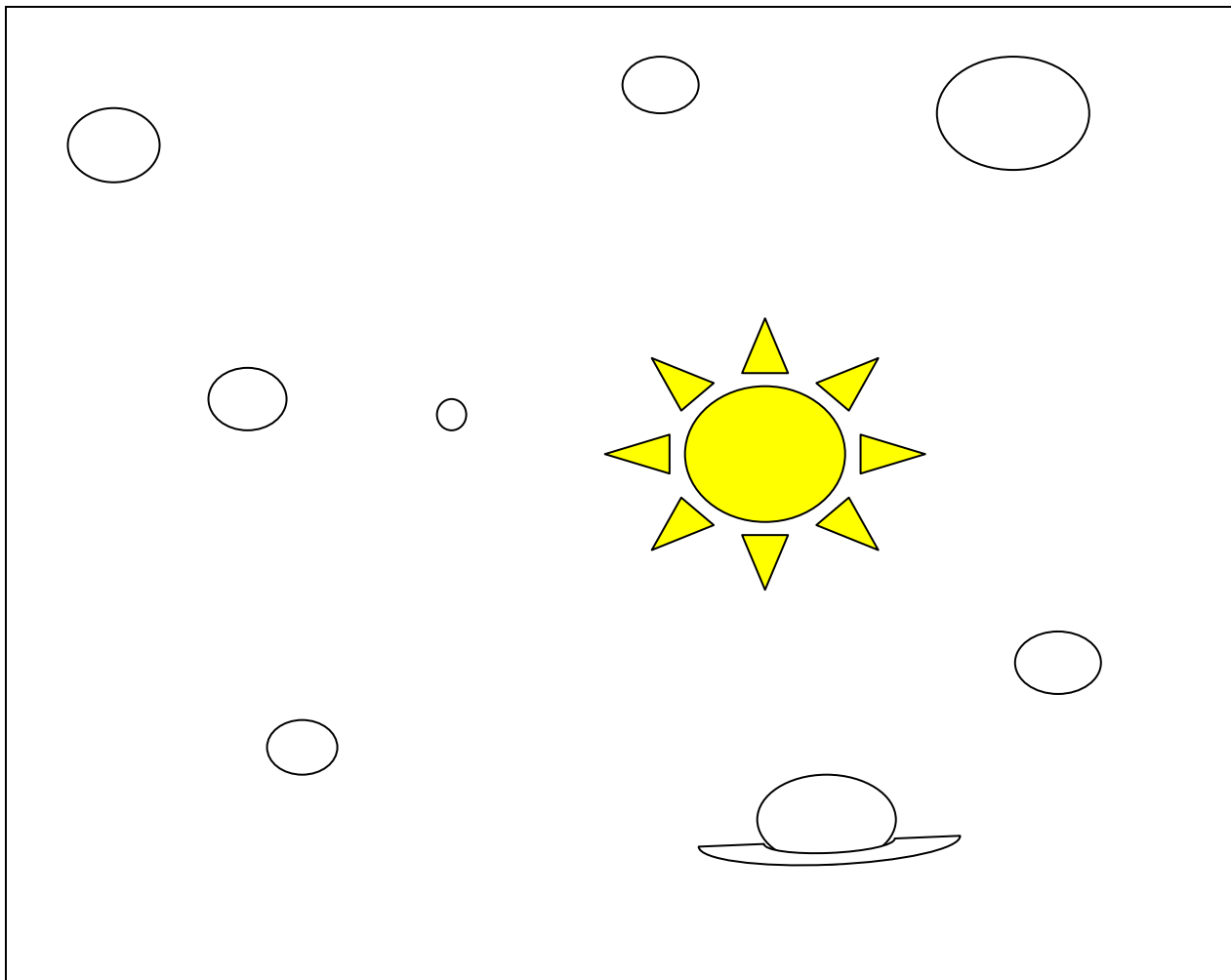
3) записати звукову схему слова, визначивши наголошений звук.

Дидактична вправа «КОСМІЧНІ ПРИКЛАДИ»

Дидактичне завдання «СОНЯЧНІ ПРОМІНЧИКИ»

Мета: Закріпити знання дітей про планети Сонячної системи, їхній порядковий номер, розмір, назву. Розвивати окомір, увагу, пам'ять.

Завдання: 1). Намалюй промінь Сонця до кожної планети, не наштовхуючись на інші планети.

2). Постав порядкові номери на планети, залежно від їхньої віддаленості від Сонця.

3). Найкоротший промінь наведи червоним олівцем, а найдовший – жовтим.

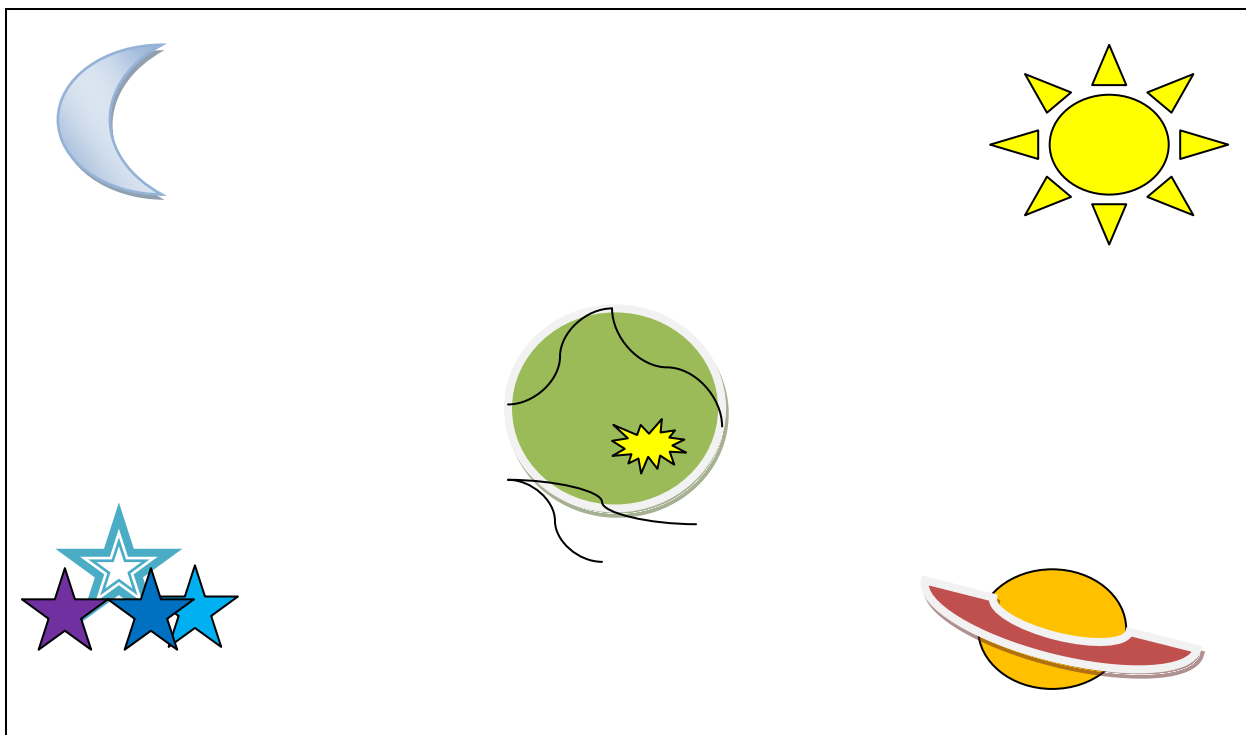
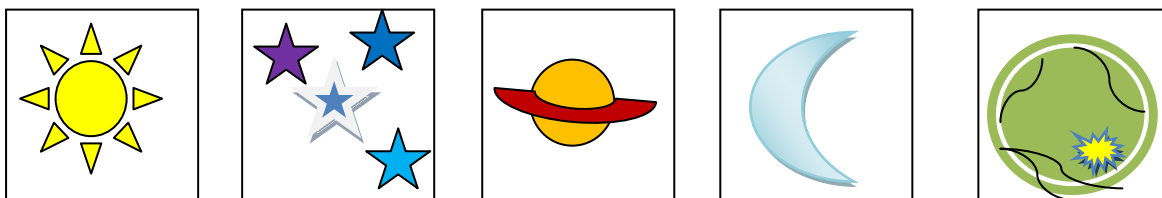

Зоровий диктант «КОСМІЧНИЙ»

Мета: Розвивати у дітей зорову пам'ять, сприймання. Виховувати самостійність, впевненість у собі, своїх знаннях.

Діти отримують індивідуальні картки та набір фішок з «космічними» малюнками: Сонце, Місяць, Земля, зірки, планета Сатурн.

Дітям на декілька секунд показують картку із певним розташуванням малюнків. Коли вихователь перевертає картку, діти в себе відтворюють такий же малюнок. Диктант повторюють 3-4 рази.

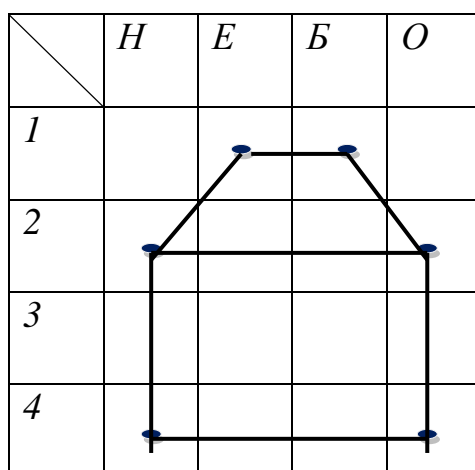

Дидактичне завдання «ЦІКАВИЙ КОСМОС»

Щоб розв'язати це завдання, нам потрібно поставити декілька крапочок у відповідних квадратах. Уважно слухайте: е1, б1, н2, о2, н4, о4. Тепер з'єднайте ці крапки в такій послідовності: н4-н2-е1-б1-о2-о4-н4, а тепер проведіть лінію від н2 до о2.

Запитання:

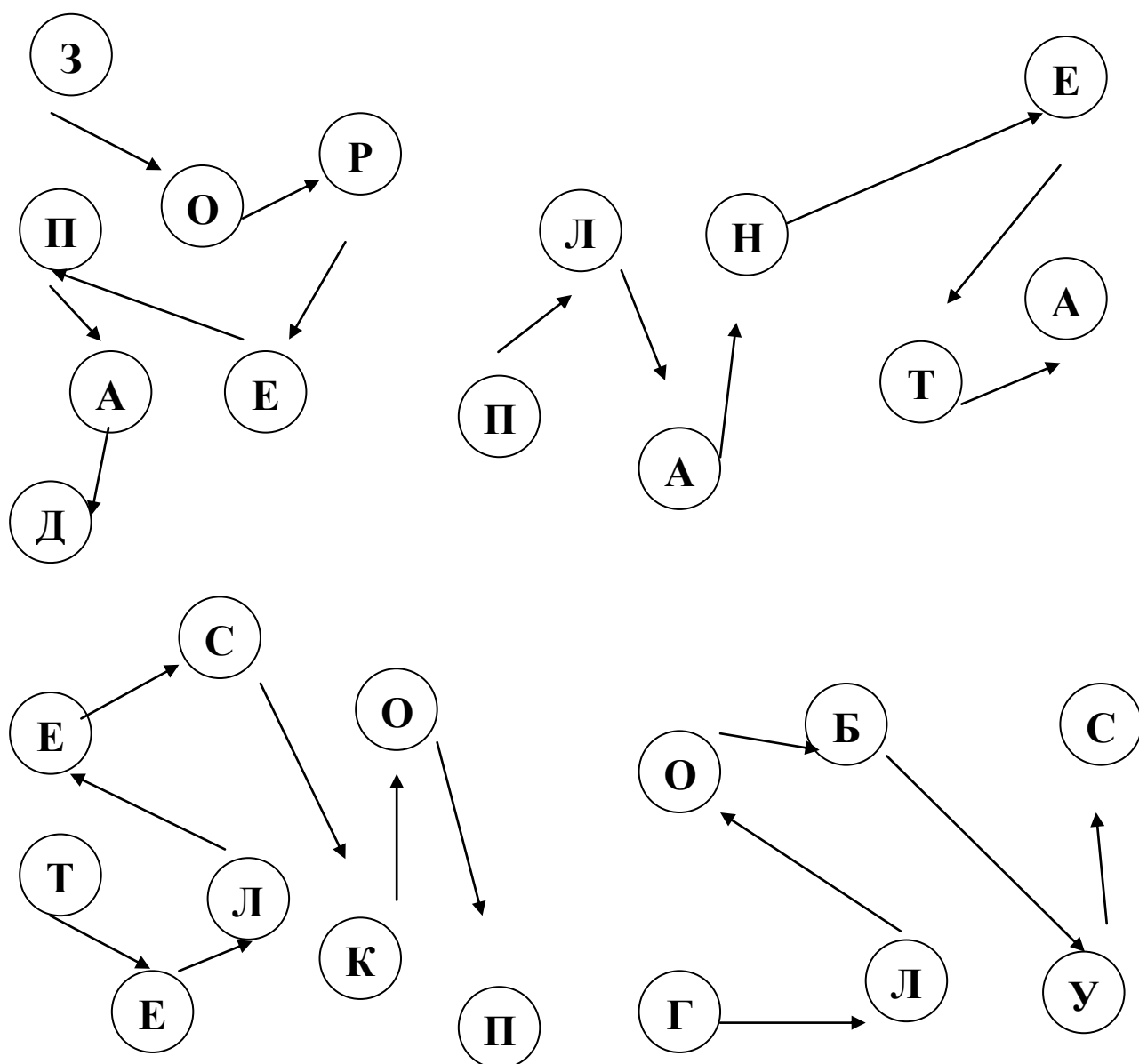
- Який малюнок у вас вийшов?
- А хто може жити в такому «небесному» будинку?

Модель зоряного неба «Зоряні родичі»

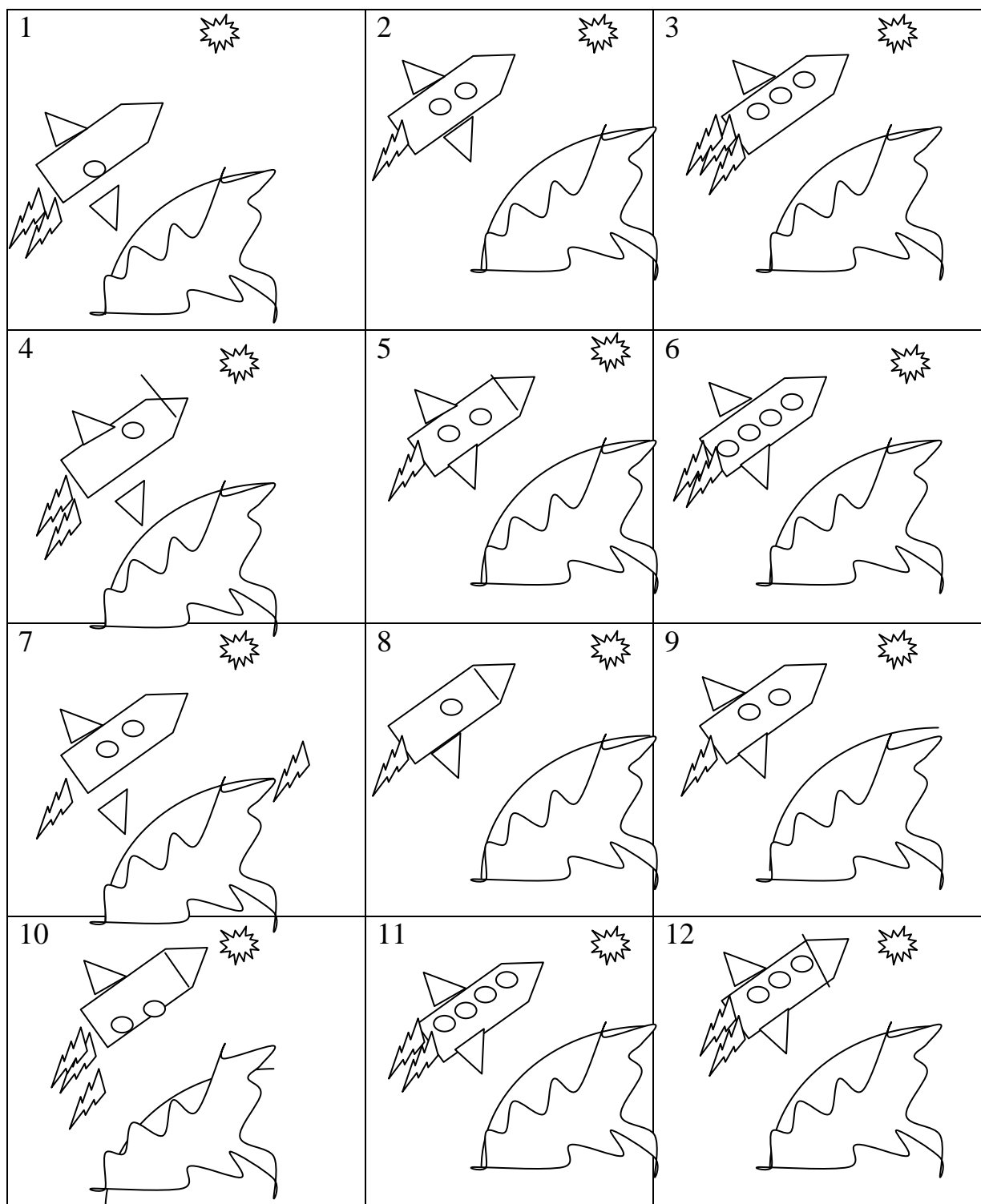
Дидактичне завдання «ПРОЧИТАЙ СЛОВА»

Дорогий друже! Тобі необхідно прочитати слова і пояснити їхнє значення. А я вам з радістю допомагатиму.

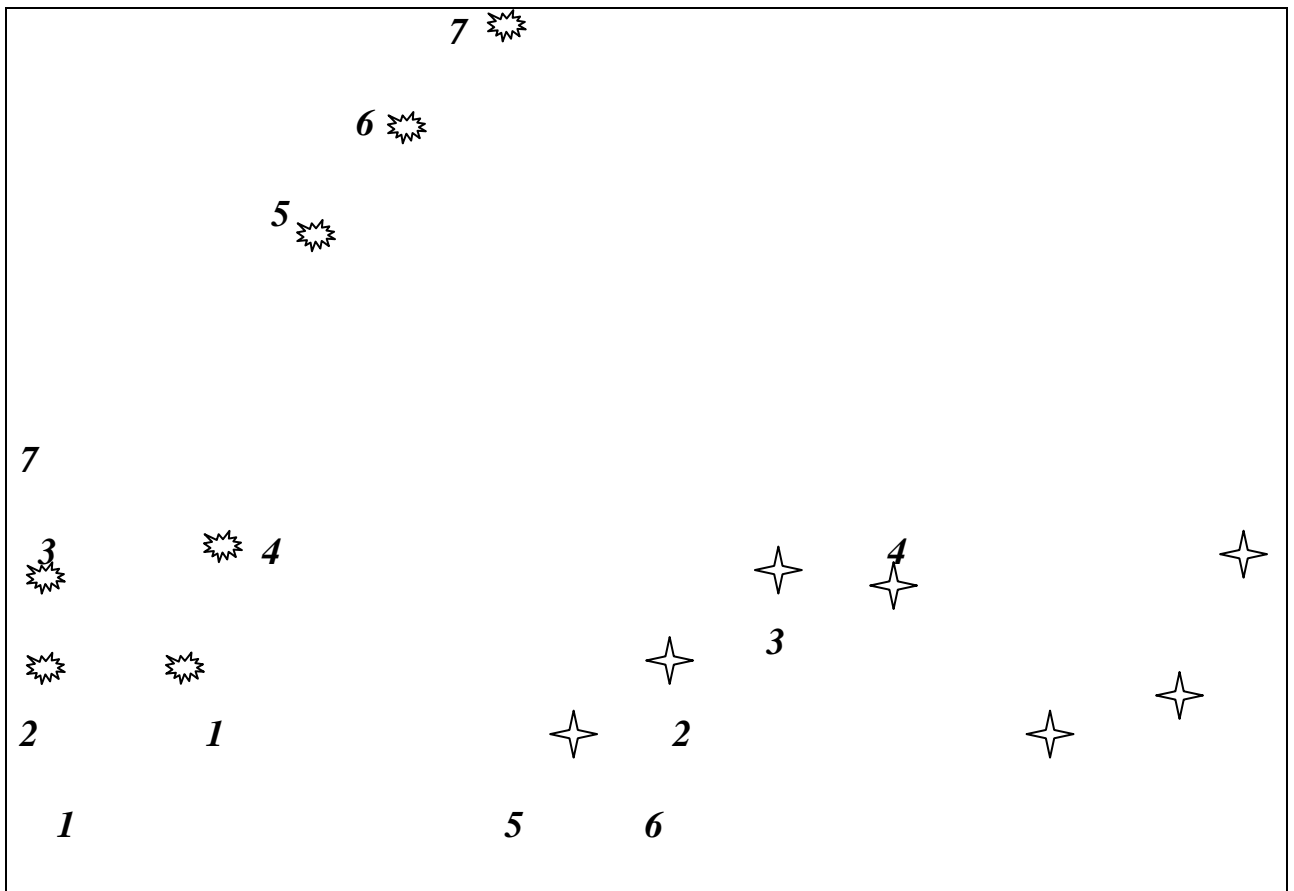
Дидактична гра «РОЗВИВАЄМО УВАЖНІСТЬ»

Щоб розв'язати це завдання, необхідно уважно подивитись на малюнки і знайти 3 однакових. Потім внизу написати номери цих малюнків.

2	7	9
---	---	---

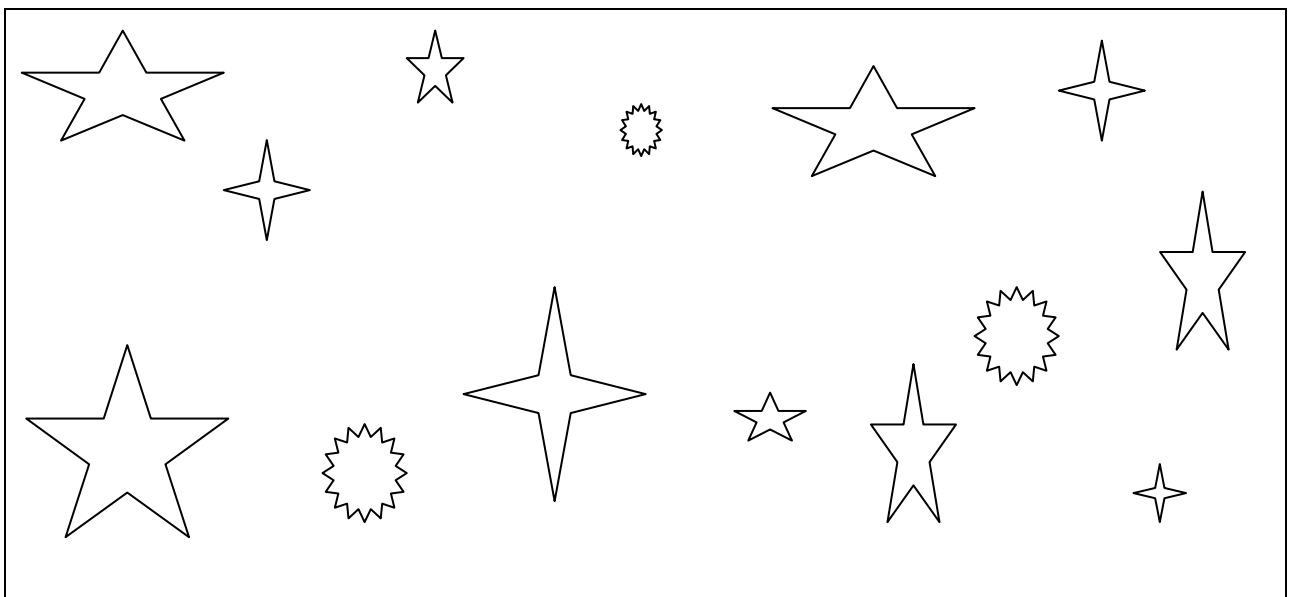
Дидактичне завдання «СУЗІРЯ»

Дидактична вправа «ВІДШУКАЙ ПАРИ»

Завдання: 1) Знайти 2 пари однакових зірок;

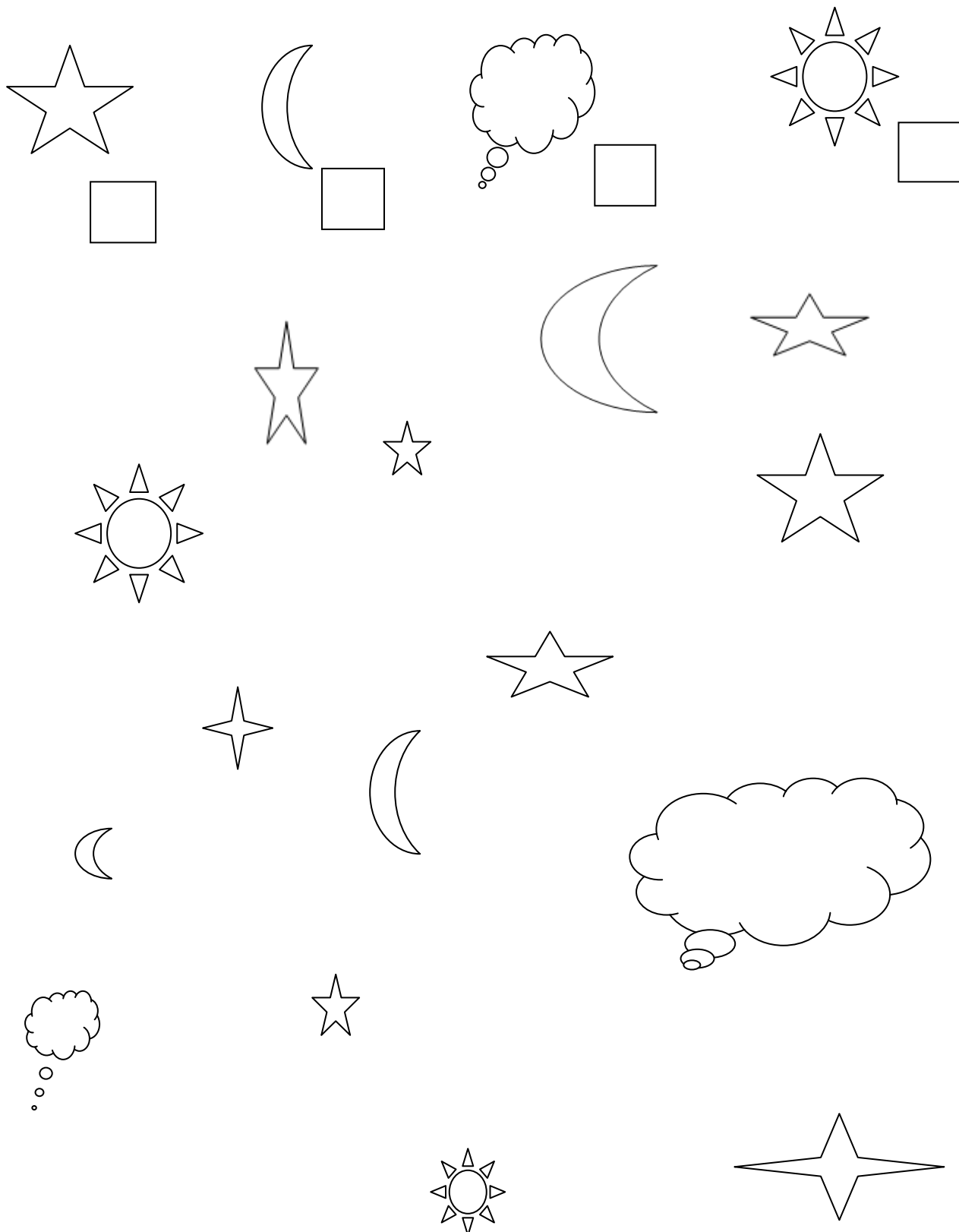
2) розфарбувати пари жовтим кольором, інші – кольорами на вибір.

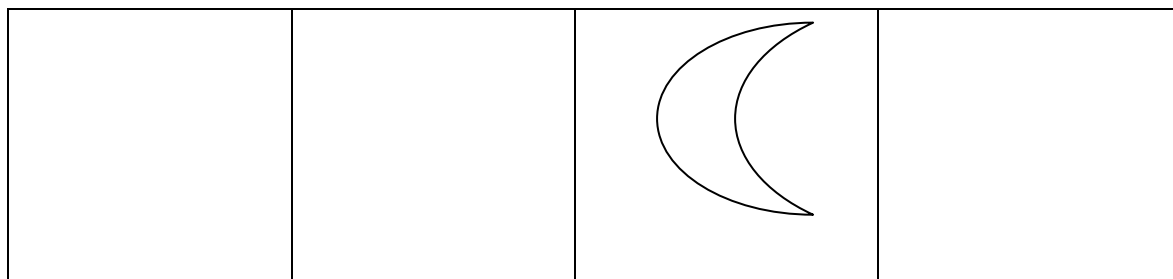
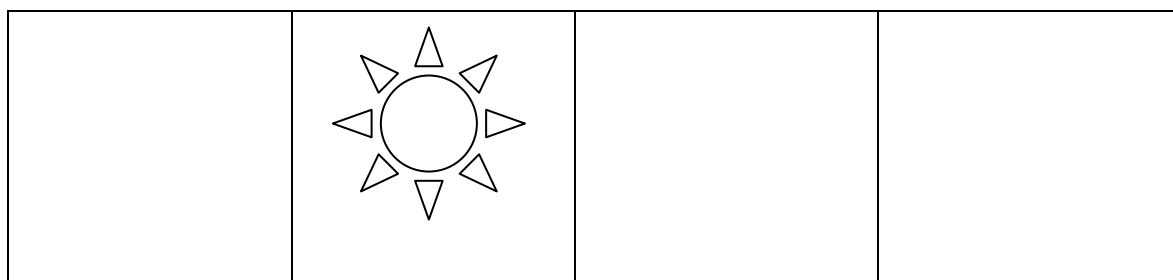
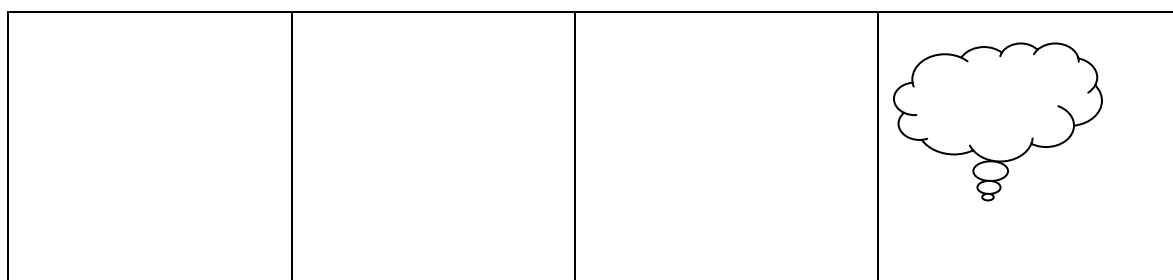
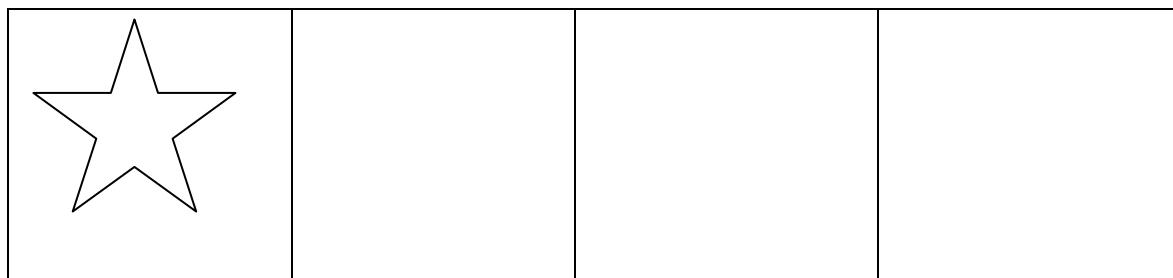

Дидактична вправа «ВЕСЕЛИЙ НЕБОСХИЛ»

Завдання: 1) Розфарбувати однакові предмети в один колір;

2) Порахувати, скільки на малюнку хмаринок, сонечок, місяців і написати відповідь у відповідних віконечках.

Дидактична вправа «ЗРОБИ СМУЖКИ ОДНАКОВИМИ»

КОСМІЧНА ВІКТОРИНА

(за кожну правильну відповідь діти отримують фішки)

«НАША ГАЛАКТИКА»

1. Що таке Всесвіт? (Світ зірок і галактик, що тримаються разом)
2. Що таке Галактика? (Скупчення зірок)
3. Що таке Чумацький Шлях? (Галактика, в якій розміщена Сонячна Система)
4. Що таке Сонячна система? (Сонце і планети, що рухаються навколо неї)
5. Скільки планет знаходиться у Сонячній системі? (Дев'ять планет)
6. По чому рухаються планети? (По орбіті)
7. Що таке орбіта? (Шлях по якому рухається планета)
8. Як називається наша планета? (Земля)
9. Назвіть планети на яких є життя? (Планета Земля)
10. Яка планета розміщена ближче до Сонця? (Меркурій)
11. По якій орбіті рухається наша Земля? (По третій орбіті)
12. Назвіть природний супутник Землі? (Місяць)
13. Які планети є найближчими сусідами Землі? (Марс, Венера)
14. Яка планета має кільця? (Сатурн)
15. Яку планету називають «червоною»?

«КОСМІЧНА АЗБУКА»

1. Що таке астероїд? (Уламок кам'яної породи чи криги, що обертається навколо Сонця, як маленька планета).
2. Що таке комета? (Небесне тіло, що має вигляд туманної плями і світиться, з «хвостом», спрямованим від Сонця)
3. Що називається сузір'ям? (Група зірок на певній ділянці неба)
4. Що таке зоря? (Велика куля, що випромінює власне світло)
5. Хто такий астронавт? (Космонавт – людина, яка побувала у космосі)
6. Хто такий астроном? (Людина, яка спостерігає за зорями)
7. Що таке сніг? (Це вода у твердому стані, яка падає з хмар)
8. Що таке дощ? (Це вода, що падає з хмар у вигляді краплин)
9. Що таке метеорит? (Уламок твердого тіла, що падає на поверхню Землі та на інші планети з космосу)
10. Що таке метеор? (Світловий феномен, який є результатом проходження метеорита через атмосферу)
11. Хто перший з космонавтів побував у космосі? (Юрій Гагарін)
12. Хто перша жінка - космонавт? (Валентина Терешкова)
13. Як звати першого космонавта незалежної України? (Леонід Каденюк)
14. Хто першим побував у відкритому космосі? (Леонтьєв)

Бібліографія

- ✚ Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богущ, Авт.колектив:Богущ А. М.,Беленька Г. В.,Богініч О. Л.,Гавриш Н. В., Долинна О. П.,Ільченко Т. С.,Коваленко О. В.,Лисенко Г. М.,Машовець М. А., Низковська О. В.,Панасюк Т. В.,Піроженко Т. О.,Поніманська Т. І.,Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. — К.: Видавництво, 2012
- ✚ ДИТИНА Освітня програма для дітей від двох до семи років
Науковий керівник: В.О. Огнев'юк, Авт.колектив: Г. В. Беленька, О.Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко (та ін..) – К-2016
- ✚ Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від двох до семи років «Дитина».-Київ-2016
- ✚ Дошколятам про Космос: програма та методичні рекомендації/
О.М.Каплуновська.-Запоріжжя.: «ЛПС», 2011.-172с.
- ✚ Моя перша книга про космос/ К.О.Порцевський.-К.:Перо, 2008.-96с.

ПОДОРОЖ КОМЕТИ

Серед пилу та льоду, десь дуже-дуже далеко, між жовтих, червоних і білих зірок народилась Комета.

Цікавість відразу ж відправила її вперед, у велику подорож по Всесвіту.

Комета мала загнутий хвостик, що тягнувся за нею. Такий довгий-довгий, сяючий.

Вона навіть спершу дивилась не вперед, куди летить, а на свій хвіст.

— Обережно! — попередив Комету Астероїд. Їх тут зібралось дуже багато.

Більших і менших, схожих на кульку, плоских, поломаних...

Комета трішки сповільнила свій рух, подивилась на зустрічних і спитала зацікавлено:

— Ви хто?

— Ми астероїди.

— Вас так багато. І що ви робите?

— Ми танцюємо. Приєднуйся!

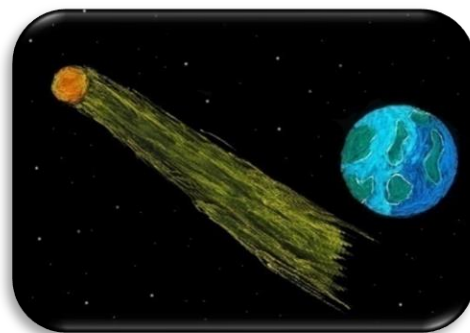
І астероїди поспішили й далі водити хоровод. От тільки час від часу хтось з менших або не сильно поворотких налітав на сусіда, але скоро всі астероїди повертались на місце, продовжуючи танок.

Аж ось один з астероїдів від зіткнення похитнувся, закрутився і вилетів з кільця. Він спочатку здивовано спостерігав за своїми друзями-танцюристами, а тоді розвернувся і полетів геть.

Комета спочатку летіла поруч з танцюючими. Вона зробила одне коло, а тоді облетіла астероїди.

Десь в далині сяяла зірка. Велика-велика, яскрава-яскрава. Звідти віяло теплом.

І цікава подорожня попрямувала в той бік. Аж тут вона помітила блакитну планету. Не жовту, не червону, а блакитну-блакитну.

Цікавість взяла знову верх, і Комета полетіла до велетенської кулі огорнутої чимось прозорим.

Вже підлітаючи ближче, вона помітила на планеті й інші кольори: зелені ліси, жовті піщані пустелі і білі шпилі гір, таких високих, ніби ось-ось і до Комети дістануть.

Та що за диво, чим ближче підлітала Комета, тим тепліше їй ставало. І лід всередині почав танути.

Тому вона спробувала розвернутися. Але це було так важко. Блакитна Планета ніби тягнула гостю до себе.

І тут вона помітила меншу кулю. Темно-сіру.

Місяць побачив старання їхньої гості.

— Не розвертайся відразу сильно. Поволеньки.

Кометі відразу стало легше.

— Ось так! Молодець! Земля просто має свою силу тяжіння. А ти не така велика, щоб їй упиратися.

І поки гостя летіла поруч, розповідав їй про людей, рослини і тварини, що є на Землі.

Аж раптом планети не стало видно. Сірі хмари сховали її. І почалась справжня літня буря внизу, з проливним дощем, громом і блискавками.

Комета теж бачила спалахи і чула рокотання грому.

Якось на мить здалося, що вся Земля задрижала від сильного грому, і Комета злякалась. Та тут ще яскравіше засяяла жовтогаряча Зоря, розвісивши над землею коромисло веселки. Сім кольорів цього диво-мостика стали останнім, що помітила Комета, рухаючись вперед.

Зірка була все ближче.

Та раптом вона сховалась за іншу планету. Лише вогняне кільце лишилося в небі. Це тривало не довго, і вже через кілька хвилин Зірка знову яскраво сяяла.

Хвостата подорожня рухалась в її бік. Але чим ближче підлітала до зорі, чим більша ставала жовта куля, тим спекотніше робилось довкола.

— Ні, не підлечу ближче! — загасила свою цікавість Комета і знову звернула. Пройшов якийсь час, дуже довгий, чи не дуже, поки цікава Комета пролетіла попри таку велику планету, що, здавалось, облетіти її не вийде. Вона вже приготувалась впасти...

І тут біля неї пролетіла схожа на неї комета. Тільки трішки менша. З прямим хвостом. У напрямку жовтої Зорі.

— Не лети туди! — закричала перелякана подорожня.

Її бажання допомогти зробило неможливе. Комета різко розвернулася і полетіла до нової знайомої.

Хоча наздогнати її було важко.

Та обидві вони пригальмували.

Довкола однієї з планет кружляли в танку супутники. Мандрівниці вирушили поруч з останнім Супутником. Але, коли вони пролетіли два кола, їхній рух сповільнився. Планета забиравала їх силу. Тому Комета і її нова подруга зібрали всю свою спритність, і полетіли геть.

Назад до Сонця.

— Зоря гаряча! Ти згориш!

Комета з прямим хвостом розвернулася і полетіла в інший бік.

А наша подорожня знову залишилась сама.

Далекі зірки, що здавались лише крихітними мерехкотливими цятками манили.

Але їх було так багато з усіх боків, що Комета розгубилась, куди ж летіти.

Вона вибрала найяскравішу цяточку і полетіла до неї.

Вже довго летіла. Сонце з його планетами-супутниками лишилось позаду. То з одного боку, то з іншого зірки ставали все більшими, але подорожня не змінювала маршруту.

Аж ось вона розгледіла кілька зірок справа і зліва, вгорі, внизу, яскравих і не настільки, але всі разом вони нагадували собаку.

— Ми сузір'я! — проблимали зірочки. — Ми Великий Пес!

І зацікавлена Комета все намагалась знайти іншісузір'я, почути їхні назви, побачити ще дещо цікаве.

Хтозна, скільки наша подорожня пролетіла.

Вона бачила і жовті, і білі, і червоні зірки.

Аж раптом не дуже далеко від Комети, там, де щойно світилась крихітна біла зірочка, щось засвітилось, запалало і різко згасло. На місці зірки залишилась лише чорна діра. І вона намагалась дістати аж до Комети, спробувала її засмоктати, але не вийшло.

Хвостата мандрівниця спокійно летіла собі далі.

Попри галактику, що більше нагадувала звивисту доріжку, Чумацький Шлях.

До найяскравішої Зірки — своєї мети.

А коли та була вже поруч, червоне світло Гіганта так сліпило, що Комета зажмурилась, розвернулась, і хотіла було вже летіти геть, але замітила малесеньку планету, що крутилась довкола зірки. І вирішила залишитися з нею, стати її супутником. І розповідати Планеті про свої мандри.

ПРИГОДИ ЗІРОЧКИ ЛІЛІ

У далекому космосі серед яскравих, красивих небесних тіл народилася Маленька Зірочка. Вона була такою крихітною, що всі хто її бачили обходили стороною, подружки Зірочки насміхалися над нею, глузували і зовсім ніхто не хотів з нею товаришувати.

Одного разу Зірочка Лілі вирішила піти туди, де її ніхто не знає, де ніхто не буде над нею насміхатися.

Йдучи небесним шляхом вона зустріла Дідуся Місяця. Дідусь Місяць помітив, що маленька Зірочка дуже засмучена і він запитав, що у неї сталося. Зірочка Лілі відповіла, що вона не красива, маленька і виблискує не так яскраво, як всі інші зорі на небі. Дідусь Місяць послухав і відповів.

- Тому що у кожного з вас своя доля. На все свій час.

- А яка у мене доля? Запитала Зірочка Лілі.

- Цього ніхто не знає, але потрібно бути терплячим і трішки почекати і все буде так, як повинно бути.

Зірочка Лілі пішла далі і потрапила на Чумацький шлях, там вона зустріла Сонечко. Сонечко ласкаво привітало Маленьку Зірочку і своїми теплими промінчиками зігріло її. Сонечко запитало, чому вона така сумна і де її подружки. Про те воно нічого не відповіла і Сонечко саме про все здогадалося.

- Не сумуй, у кожного своя краса, і, твою красу незабаром побачать усі жителі неба.

Зірочка посміхнулась йому у відповідь і продовжила свій шлях далі.

Біля самого краю Чумацького шляху вона зустріла прекрасну Діву, здоровенного Лева, двох Ведмедиць. І всі вони були такі різні, не схожі між собою. Тоді Зірочка Лілі збагнула, що у космосі живе багато жителів і всі вони не схожі між собою, а вона така маленька, тому що не виросла.

І дійсно, пройшло не так багато часу, як маленька Зіронька стала Великою, блискучо-яскравою красунею. Коли вона повернулася до дому її ніхто не впізнав, а тільки усі милувалися її вродою, та блискучим сяйвом.

ЯК З'ЯВЛЯЮТЬСЯ ЗІРКИ

Мама-Лисиця уже битую годину намагалася укласти свого синочка-Лисенка спати, але невгамовний дитя ніяк не хотіло засипати. Лисеня стрибав, скакав навколо мами, намагаючись і її залучити у свою гру, а мама-Лиса лише втомлено зітхала.

– Рижик, ну лягай спати! – Вмовляла вона синочка.

– Ну, мама, я не втомився і не хочу спати!

– Але твої лапки втомилися!

Лисеня зупинився і подивився на свої маленькі лапки.

– А чому я не знаю, що вони втомилися? – Він здивовано подивився на свою маму.

– Тому, що ти постійно стрибаєш і не чуєш їх. Якщо ти ляжеш у ліжко, то почуєш, що вони тобі говорять.

Лисеня задумливо почухав за вухом.

– Значить, мені треба лягти в ліжко?

– Так, тоді ти їх почуєш! – Мама-Лиса акуратно підштовхнула синочка до ліжка. Лисеня ліг і, накрившись ковдрою, подивився на маму.

– Розкажи мені що-небудь, – попросив він.

Мама-Лисиця посміхнулася.

– І що ж тобі розповісти, милий?

– Розкажи мені звідки беруться зірки? – Попросив Лисеня.

– Добре, я розповім, а ти лежи тихо і слухай.

У кожному з нас, – почала свою розповідь мама-Лиса, – є сердечко. І кожне сердечко дуже хоче когось любити. Воно шукає свою другу половинку скрізь, куди може заглянути. І, якщо зустрічає її, то в ньому спалахує Любов. І якщо це справжня любов, то вона така велика, що не поміщається у сердечку і злітає вгору, в небо. І там вона виблискує, сяє і говорить про те, що десь живуть

двоє люблячих ожин одного серця. А ми з землі дивимося в небо і бачимо сяйво Любові у вигляді маленьких зірочок. І кожна з них означає, що десь хтось когось любить.

- А я тебе люблю! – Сонно сказав Лисеня і позіхнув.
- І я тебе люблю, малюк! – Відповіла мама-Лиса.
- А наша любов дуже велика? – Запитав Лисеня.
- Дуже! Вона величезна і безмежна, – сказала мама-Лиса.
- Значить, в небі є і наша зірочка? – Запитав Лисеня, засинаючи.
- Звичайно, є! – Посміхнулася мама-Лиса.

Лисеня сонно посміхнувся у відповідь, закрив очі і подумав: “Як усе-таки здорово мати на небі свою особисту зірочку!”

ПОДОРОЖ МРІЙКА

Колись давно в одному невеличкому містечку жив хлопчик. Він настільки був мрійливий що його навіть так і прозвали Мрійко. Хлопчик з малечку був дуже розумним та цікавився зовсім не дитячими речами. Але найбільш його захоплювало зоряне небо та все що пов'язано з космосом. Мрійко мріяв що все ж таки колись він туди потрапить та зможе побачити все на власні очі.

І от одного незвичайного вечора коли він знову розглядав зоряне небо до самісінького віконця його кімнати спустилася дуже яскрава зірочка і заговорила наче людським голосом – знаю я про твою мрію і якщо ти впевнений у своєму бажанні то ми можемо цієї миті бути там. В хлопчика настільки перехопило дух що він навіть і слова не міг вимовити лише кивнув головою та заплющив очі від потоку великого світла, наче водночас засяяли сотні зірок. І от коли сяйво перестало бути таким яскравим Мрійко розплющив очі і не міг повірити власним очам і тільки хотів поринути у пізнання нового, але знову почув голос зірочки – стривай, я дам тобі дещо без чого ти не зможеш подорожувати це чарівний килимок на якому ти зможеш переміщатись з планети на планету за лічені секунди, і ще я можу виконати одне твоє бажання, але якщо ти скористаєшся ним то чарівний килимок відразу зникне. Хлопчик покивав головою дав зрозуміти що йому воно не потрібно та вже так поспішав здійснити свою космічну подорож.

Пролітаючи на своєму чарівному килимку хлопчик побачив що усі планети різні за розміром, забарвленням та знаходяться на різній відстані від сонця, це означає що Сонце по різному освітлює та зігріває поверхню планет. Тому на деяких із них дуже холодно або дуже спекотно. Мрійко хотів детальніше розглянути кожную із планет про те до деяких він навіть наблизитись не міг із за високих температур одні були вкриті твердим шаром криги інші палаючим вогнем.

Багато часу хлопчик провів у своїй незвичайній подорожі. І єдине що йому вдалося виявити що ні на одні із планет немає життя, навіть комашки не зустрів.

Хлопчик засумував дуже і зрозумів як він скучив за своєю домівкою, рідними, друзями. Він захотів повернутися додому проте коли підлетів на своєму килимку до планети Земля то перед ним з'явилися зачинені ворота, хлопчик заплакав і подумав що більше ніколи не повернеться туди. І тут він пригадав слова зірочки про бажання, тільки він подумав про неї і в одну мить вона з'явилася знову і цього разу вже говорив хлопчик – будь-ласка більше за все на світі я хочу повернутися додому. Знову засяяло яскраве світло, Мрійко закрив очі, а коли відкрив то побачив стіни улюбленої кімнати, відчув ароматний запах свіжих пирогів, приготовлених матусею та долунав сміх маленької сестрички.

Мрійко дуже вдячний зірочці за можливість здійснити таку подорож. Про те він тільки зараз зрозумів наскільки він багатий та щасливий що має життя та появився в цей світ людиною.

КАЗКА ПРО СОНЦЕ І МІСЯЦЬ

Жили на небі два брати — Сонце та Місяць. Весь час сперечалися, хто з них головний. І вдень, і вночі гуляли обоє по небу. Зовсім заплуталися люди та звірі, не знали, що їм коли робити. І от зібралися лісові звірятка й завітали в гості до братів.

— Сонце, Місяцю, благаємо вас — помиріться, будь ласка. Вирішіть, хто буде хазяйнувати на небі вдень, а хто вночі. А то ми геть заплуталися — у людей хоч годинники є, а нам нема кому допомогти!

Стало братам жаль звіряток. Помирилися вони і розподілили так:

— Я старший брат, — сказало Сонце. — Тому буду світити на небі вдень, а ти, Місяцю, будеш господарем уночі.

— Добре, тоді я буду щоночі змінювати своє вбрання, — відповів Місяць. — Так людям та звіряткам буде цікавіше спостерігати за мною.

Так і сталося. Але забули вони вирішити, хто буде на небі головним вранці та ввечері. Тому інколи буває так, що ранком або ввечері можна побачити на небосхилі обох братів, але вони більше не сперечаються і вчасно звільняють місце один одному.

КАЗКА ПРО ЗЕМЛЮ ТА ЧОТИРЬОХ СЕСТЕР

Жила собі в небі планета Земля. Любила вона літати та кружляти навколо Сонця. Та одного разу стало їй сумно і звернулася вона до Сонця.

— Сонечку, розвесели мене, будь ласка. Я постійно кружляю навколо тебе, і щодня бачу одне й те саме. Набридло мені так гуляти. Може я полечу кудись далі, розважусь, знайду нових друзів?

Та не відпустило Сонце від себе Землю, злякалося, що заблукає вона десь, не знайде дороги назад додому. І запросило Сонечко чотирьох сестер, щоб прийшли, розвесели Землю. А звали сестер так: Зима, Весна, Літо, Осінь. Подружилась Земля із сестрами. Тепер їй ніколи сумувати, треба постійно своє вбрання змінювати: взимку снігову шубу вдягати, навесні сукню з перших квітів, влітку вінок плести з ягід та фруктів, а восени плащ приміряти з різнокольорового листя.

Так воно і нині є, що Земля навкруги Сонця кружляє, і на своєму шляху сестер зустрічає. А ми разом із нею радіємо по черзі Весні, Літу, Осені, Зимі.

КАЗКА ПРО ЗІРОЧКИ

Одного разу коли настала ніч, дівчинка Ганнуся вийшла на подвір'я подивитися на зірочки, але там їх не побачила. Вона запитала у свого дідуся чому нема на небі зірочок. А дід сказав: «Якось ввечері десь сто років назад була собі чаклунка і вона зачарувала принца. Принц повинен кожний день збирати зірочки з неба. От напевно він усіх їх позбирав.» Думає, думає Ганнуся й каже: «А що треба зробити щоб повернути зірочки на небо» Дідусь подумав трохи і промовив: «Ти, Ганнуся, повинна розчаклувати принца. Але як це зробити? Ось він там на горі чаклунку чекає, щоб відати зірки. Ти повинна скоріше прийти за неї, бо якщо вона тебе побаче то зачаклує.» Ганнуся гарненько все зрозуміла і вирушила в дорогу. Вона швиденько дійшла до гори і побачила там гарного принця: світло-русяве волосся, карі оченята, тільки одна була проблема - принц дійсно був зачаклований. Вона згадала про те, що дід говорив. Дівчинка підійшла до принца схопила мішок з зірками і висипала їх усіх до останньої. Зірочки зраділи, почали підніматися на небо. Освітили ліси, поля, гори і все що є на землі. Коли принц побачив всі зірочки на небі у нього пройшли чари злої чаклунки. А сама вона зникла і ніхто більше не чув про неї. А принц закохався у Ганнусю і одружився з нею. Вони жили довго і щасливо після того дня. Від тоді цей день називають день народження зірок.

ГІДРА та ВОДОЛІЙ

В одному далекому королівстві жив король зі своєю сім'єю — дружиною і сином. Жили вони весело, дружньо, любили і дбали один про одного. Але раптом захворіла і померла королева. Король залишився із сином. Королевич був добрим, розумним парубком, він багато читав і багато знав. Він дуже любив ходити до лісу слухати пташок, сидіти на березі річки і спостерігати за хвилями. Часто парубок допомагав простим людям, через те його поважали і любили. Батько із сином дуже переживали смерть королеви. Але пройшов час, біль, туга та горе трохи згасли, і король вирішив одружився вдруге.

Нова королева була красива, але дуже зла. Відразу ж вона зненавиділа королевича за його розум і доброту. Нова королева вирішила вижити хлопця з палацу. Сумним, безбарвним, складним стало життя усіх, хто був з нею поруч. Але в усіх бідах королева звинувачувала парубка. Більш того, вона повідомила королю, що у них не може бути дитини через те, що у палаці живе Гнат. І король вигнав сина. Хлопець оселився на околиці міста. Та королівський син не був навчений ремеслу, а жити якось треба було. Тому він став водоносом. Його вода завжди була чистою, холодною і найсмачнішою. Згодом Гнат став найкращим водоносом у місті та передмісті. А ще Гнат допомагав хворим, немічним у господарських справах, розповідав багато цікавого про життя тварин, рослин, комах. Але найбільше любив розповідати про зірки.

Чутки про життя Гната дійшли до королеви. Вона розгнівалась, викликала до себе найзліших чарівників, і вони вирішили перетворити Гната на камінь. Як вирішили, так і зробили. Гнат перетворився на камінь, та з-під нього несподівано з'явилося джерельце з чистою, прохолодною водою. Коли люди приходили до Каменя-Водоноса по воду, вони чули, як усередині каменя стукає серце. Усі в місті тільки й говорили про Каменя-Водоноса, що дає прекрасну воду. Знову чутки дійшли до королеви. Вона була

страшенно розлючена, і якось уночі пішла до Каменя-Водоноса і розбила його на дрібні шматочки.

Королева думала, що вже тепер назавжди позбулася Гната і що пам'ять про нього теж скоро зникне. Великим було обурення і горе людей, коли вони побачили на місці Каменя-Водоноса купу уламків. Деякі гірко заплакали. І раптом із землі, де лежали уламки, піднявся у небо фонтан чистої холодної води. Через деякий час на цьому місці утворилось велике озеро з чистим джерелом. Кращої води, ніж у ньому, не було ніде в окрузі. Усі люди ходили сюди по воду. Тепер тільки й говорили про Гната-Водоноса та про його джерело. Гнат не тільки не зник з людської пам'яті, більш того, його любили, йому були вдячні. А королева просто сатаніла від люті.

Одного разу вночі королева подивилася на небо і побачила там Гната-Водоноса. Вона так розсердилась, що перетворилась на злу Гідру. З тієї години на небосхилі є сузір'я Водоля та Гідри.

ПЕГАС

Жив-був у селищі чоловік на ім'я Петро. Він був художником. Кожного дня ходив до скелястого берега моря і малював картини. Не всім вони були зрозумілі, але Петро бачив світ по-своєму. Він малював музику, космос, землю з висоти. Цікаві задуми та ідеї у нього ніколи не закінчувались.

У господарстві художника був тільки один білий кінь. Петро дуже любив його, кінь навіть не виконував ніякої важкої роботи по господарству. Проте кожного дня білий кінь виходив за художником на берег моря і дивився, що і як він робить. Кінь ніби допомагав малювати.

Але одного разу трапилась біда, найбільша біда для художника: у Петра закінчились нові задуми, він не знав, що йому малювати, усі ідеї зникли, бажання малювати також зникло. Так тривало декілька днів.

І ось, коли Петро сидів на березі моря і сумував, він побачив, що його білий кінь мчить галопом прямісінько до прірви. Петро закрив очі, щоб не бачити, як гине друг. Але коли він відкрив очі, то побачив, що кінь не впав і не розбився об скелі, у білого коня вирости крила і тепер він летів. Петро не вірив своїм очам!

Але його кінь піднявся на саме небо і став сузір'ям Пегаса. Сузір'я яскраво блищало, а у художника відразу з'явилась ідея намалювати білого коня, що летить у небо. І Петро взявся до роботи.

ПОСЛАННЯ із КОСМОСУ

Зібралися якось планети сонячної системи та їх супутники на міжпланетний конгрес, головою якого була вогняна зірка Сонце, адже всі планети обертаються навколо неї. А зустрілись вони для того, щоб обговорити велику біду планети Земля – єдиної планети, багатой чистим повітрям, джерельною водою, корисними копалинами, великою різноманітністю тварин та рослин.

Першим попросив слова супутник землі Місяць, який обертаючись навколо Землі усе бачив і розповів планетам про сумні події, які відбуваються на Землі вже багато років.

- Вже не одну тисячу років спостерігаю я, як страждає Земля, а причина її страждань – люди. Красу її земну псують, повітря, воду, землю забруднюють. І що б люди не робили, не знають вони міри ні в чому: побачать джерело – або висушать його до дна, або забруднять, побачать ліс – вирубають його під корінь, жодного деревця не залишать, знайдуть у землі корисні копалини – копатимуть до того часу, поки від того багатства нічого не залишиться, хоч би і до самого серця Землі докопалися. І не бережуть тих багатств, які дає їм матінка Земля, забруднюють ріки і повітря, знищують рослин, тварин і птахів. Ось які невдячні люди!

- Слід негайно знищити усіх людей на Землі! – грізно закричав могутній Марс, - і тоді Земля існуватиме ще багато тисячоліть!

- Слушна думка! – загомоніли планети. – Але давайте послухаємо, що скаже нам сама Земля.

- Шановні планети та матінко наша Сонце! Я поважаю вашу думку, але й уявити себе без людей не можу. Ви тільки погляньте, з якою любов'ю вони кожного дня обробляють свої городи, доглядають сади, піклуються про домашніх тварин. Кожну квіточку цілують, щоранку поливають, землю біля неї розпушують та гарного урожаю чекають. От якби вони й до мене

ставилися з такою любов'ю та турботою, як до свого дому та саду, то я б тоді ожила і розквітла, пишалась би у всій своїй красі. Люди – це діти мої нерозумні, я маю про них дбати, проте і вони мали б подумати про мене, бо не довго зможу я витримати таке ставлення до себе – загину!

Дуже хотіла б я бути для усіх людей їх любою матінкою, проте не знаю, як донести до них мої думки і сподівання.

- І справді, як же донести людям про наші добрі наміри? – загомоніли планети, - як пояснити їм, нерозумним, що ми даємо їм іще один шанс?

- А знаєте, що я подумала? – взяла слово вогняна зірка Сонце. – Давайте пошлемо до людей моїх діток – Сонячних Зайчиків. Нехай розкажуть людям про те, як слід любити і берегти Землю, що слід ставитися до неї як до найдорожчого і найріднішого. Якщо зрозуміють люди моє послання – будуть вони жити і процвітати у мирі та злагоді. А Земля пишатиметься своєю красою та багатством. А не зрозуміють – біда тоді буде!

І встала Зірка Сонце зі свого вогняного трону, і засяяла вона міріадами гарячих променів так, як не сяяла ще ніколи. А від кожного промінчика відділився маленький Сонячний Зайчик і поплинув до Землі. І кожен з них ніс землянам таке послання: «Люди, любіть красуню Землю, як любите своїх дітей, оберігайте її, як бережете і доглядаєте свій дім, сад і город. І тоді ви будете щасливими і багатими на своїй землі, а Земля – матінка буде найщасливішою у сонячній системі»

Люди, отримавши це послання, зрозуміли, чого хочуть від них планети. Стали вони міняти своє ставлення до матінки Землі, і стало у них поступово усе налагоджуватись. В водах озер та рік з'явилося безліч риби, в лісах, що шелестіли чистою зеленню листя, народилося безліч тварин. Поля вкрились багатим врожаєм. Повеселішала, помолоділа Земля, зацвіла весняним цвітом. А разом з нею в добробуті і мирі стали жити люди.

А якщо до вас у вікно колись залетить маленький Сонячний Зайчик, знайте, що це посланець з далекої планети Сонце. Візьміть його обережно в

долоньки і разом з друзями прочитайте послання із Космосу. І пам'ятайте, що майбутнє Землі і усього людства у ваших руках.

КАЗКА про КОСМОС

В казковому лісі, який розташований за далекими горами та вкритий ошатною зеленню жило маленьке ведмежатко на ім`я Бо.

Бо був дуже веселим та допитливим, але більш усього на світі він любив спостерігати за яскравими зірочками, які з`являються вночі на небі. Йому дуже хотілося познайомитись із ними та побувати у далекому Космосі, адже там та загадково та цікаво.

Коли Бо розповідав мамі про свою мрію вона лише тихенько посміхалася та обіймала Бо, промовляючи: « Який ти в мене ще маленький...»

Але одного разу, коли Бо майже засинав він побачив у віконці справжній зірковий дощик. Зірочки сипалися з неба та залітали у віконечко до Бо. Вони кружляли, світилися та танцювали, а потім запросили Бо із собою у подорож у далекий таємничий Космос. Бо було трішки страшно але він із радістю погодився, і вже за мить зірочки підхопили його та понесли у небо.

Незабаром Бо побачив, як навколо нього почали кружляти незнайомі предмети. Вони були різні за розміром. Одні були дуже маленькі, а інші просто гігантські за розміром. Усі вони рухались дуже швидко, ніби кудись дуже запізнювались. Зірочки розповіли Бо, що це комети та астероїди, які подорожують у космічному просторі. Іноді астероїди падають на землю, це відбувається рідко, але на поверхні землі вони залишають величезні відмітки– кратери.

Бо здавалося, що нічого дивнішого він не бачив у житті, але тут зірочки піднесли його до чогось зовсім надзвичайного.

- Що це? Зніяковіло запитав Бо.

- Бо, це планета Марс!

- Планета Марс, здивовано вимовив Бо. А яка Вона?

- На казковій планеті Марс творяться справжні дива. Все там не по – земному. Дуже дивно та незвично для Вас землян. У планети Марс є дві шапки, але зовсім не такі, як у людей. Ці дві шапки називаються : північна та південна. Ці Шапки - це величезні скопління льоду. Та не тільки шапки є на планеті, а ще і дюни, долини, вулкани та гребні. Погода на Марсі не дитяча. Вдень температура + 25, як на Землі, а ось вночі вона досягає – - 80.

Бо зачаровано дивився на планету, на зірочок, які знають так багато про Космос, на астероїди та комети, які мчать з неймовірною швидкістю, але раптом йому дуже захотілося додому: у рідний ліс, такий зелений та м'який, у затишну краватку; до рідної матусі, а загалом на свою планету Земля, таку затишну та спокійну.

Зірочки ніби прочитали думки Бо і закружляли у зірковому дощі. Незабаром Бо опинився у своєму ліжечку, а зірочки ніби розтанули у повітрі. Він позіхнув і солодко, солодко засопів. На ранок Бо із захопленням розповідав мамі про космічну пригоду, а вона лише тихенько посміхнулась і обійняла синочка.

КАЗКА про КОСМОС

Кожного вечора Том дивився на зоряне небо . Його цікавості не було меж. Він мріяв про Всесвіт, про те як колись , у далекому майбутньому , він буде подорожувати Космосом.

Том навіть не здогадувався, який сюрприз для нього приготували зорі, всім відомо, що найзаповітніші мрії при великому бажанні можуть здійснюватися. Коли Том , повечерявши вкладався в ліжку, у його кімнату, через прочинене вікно, залетіла маленька жовта зірочка.

Том не очікував її появи. Вона розповіла про свої завдання від всесвіту і головним з її завдань є виконати його бажання. Хлопчик боявся незнаного, але цікавість перемогла і він відправився у подорож з незнайомкою.

«Всесвіт – безмежний зоряний простір, у якому багато галактик, зірок, планет й інших небесних тіл. Сьогодні ми помандруємо по твоїй Галактиці Сонячною системою, її ще називають Чумацький шлях. А складається вона з восьми планет, зірок та інших небесних тіл, що рухаються навколо центральної зірки – великого Сонця. Саме до неї входить і твоя рідна планета Земля», - промовила Зоря, - «Тому швидше полетіли, мене вже зачекалися вдома».

І полетіли вони вгору у Міжзоряний простір.

«Сонячна система входить до зоряного скупчення, їх називають галактиками. Галактику ще називають Молочним Шляхом (в Україні — Чумацьким Шляхом). До неї входить близько 200 мільярдів зірок». – промовила зірочка, пролітаючи зоряним скупченням.

«Будь обережним», - попередила Тома, його супутниця, коли із зоряного скупчення показався рак.

Та він привітався з подорожуючими і зник у групі зірок. До Тома наблизилася Мала ведмедиця, та одна із її зір була найяскравішою.

«Найяскравіша зоря мого сузір'я — Полярна зоря. Вона вказує напрям на Північний полюс», - повихвалялася Мала Ведмедиця перед Томом.

«Зоря — це велетенська розжарена газова куля, що випромінює світло. Зірок у Всесвіті дуже багато, вони розташовані на великих відстанях одна від одної» - повчально промовила Полярна зоря.

Попрощавшись, Том із Зорею продовжили свою подорож. Вони рухалися в напрямку до Сонця. Коли Том оглянувся, раптом побачив як за ними потягнувся густий хвіст, який збільшувався, чим ближче вони прямували до світила. В нічній темряві він світився яскравим сяйвом.

Зоря промовила: «Під час наближення до гарячого Сонця лід починає нагріватися і випаровуватися, випускаючи газу і частинки пилу. Яскравість — це відбиття світла та світіння. Це комета».

Том дуже втомився і запропонував Зорі відпочити, опустившись у щось холодне. Та зіронька запротестувала його відпочинку. І познайомила з планетами гігантами: Юпітер, Сатурн, Уран і Нептун. Це були холодні та загадкові планети.

Велетенський Юпітер поважно повідомив свою цікавинку— «Я - найбільша планета Сонячної системи, у 1300 разів більший за Землю. Жоден космічний корабель не здатен здійснити посадку, тому що на планеті немає твердої поверхні. Я дуже бурхлива планета, колись тут був шторм, який тривав понад 300 років».

Попрощавшись з Юпітером, вони продовжили свою подорож. Та, маленький носик Тома, вловив незвичайний смак повітря. І вони наблизилися до червоної кулі. Зоря ознайомила Тома з Іржавим Марсом.

«У ґрунті міститься багато заліза, яке стало червоним під впливом повітря. На поверхні Марса є пустелі, гори, каньйони — глибокі кам'янисті долини та недіючі вулкани», - у ролі екскурсовода промовила Зоря.

Том вирішив не зупинятися на побаченому і продовжив свою подорож, не зачекавши свою супутницю. Він побачив як біля нього щось спалахнуло і почало зтягувати у щось чорне.

Зоря вчасно прилетіла на допомогу.

«Чорні Діри були колись зірками. Зірки були дуже великі і коли вони були "старі" (на останній стадії своєї еволюції, вони вибухнули і перетворилися в Чорну Діру, стали після вибуху все в себе затягувати і "поїдати".)» - грізно промовила до свого неслухайка Зоря – «Чорні діри можуть з часом втрачати масу, тобто випаровуватися, зменшуватися з часом».

« Значить через довгі мільйони мільйонів років вони можуть і зовсім зникнути».- радісно промовив переляканий Том.

Зоря запропонувала побувати на планеті найближчій до Землі.

«Відгадай яка це планета?» - загадково посміхнулася Зоря.

«Це Пекуча ВЕНЕРА», - радісно промовив Том.

«На Венері дуже спекотно. Тут налічується 167 вулканів.Небо на Венері жовте і з нього падає у вигляді дощу сірчана кислота». – розповів Том Зорі, те що він прочитав у книгах.

З наближенням до Сонця , їх шлях перегородиламаленька планета, вона була дуже близькою до сонця. Це була швидка планета з сухою та кам'янистою поверхнею.

«Вдень на поверхні Меркурія дуже спекотно, але вночі там надзвичайно холодно», - промовила Зоря.

«Томе, пора прокидатися», - почув Том крізь сон.

Попрощавшись і подякувавши своїй супутниці, Том прокинувся.

Він ще був під враженням ночі.

Це була його найщасливіша ніч, ніч здійснення бажань та мрій.

ВЕСЕЛКА ТА ПІВНІЧНЕ СЯЙВО

Планета Земля любить все, що на ній живе, бігає, дихає, плаває ті робить її неповторною і найкрасивішою з усіх планет.

Веселка – це чарівне намисто, яке прикрашає нашу планету після дощу влітку. Її барви зачаровують всіх навколо.

І стала сумувати Земля, що на Півночі, де завжди зима, її холодна, вічна мерзлота одноманітна і негарна. Відчули це її діти: донечки – зірочки та й синочок Місяць і вирішили подарувати їй свої відбитки на сніговому килимі. Ось так і з'явилось чарівне і неповторне Північне Сяйво.

КАЗКА про ТАЄМНИЦЮ ЗІРОК

Жила – булла маленька дівчинка на ім'я Марися. Вона була дуже допитлива та активна. Жили вона з татом та мамою у маленькому містечку. Тато Марисі працював у полі, вирощував щедрі врожаї. Мама Марисі працювала вчителем, діти дуже любили її матусю, тому що на всі дитячі запитання вона знала відповіді.

Одного літнього вечора Марися відправилась на вечірню прогулянку. Дівчинка йшла через поле та раптом побачила як з неба падає щось яскраве та блискуче, воно загорілось у небі та швидко згасло, не долетівши до землі. Дівчина спочатку злякалась, але цікавість взяла своє. Зібравши всі сили та сміливість, вона швидко побігла додому до матусі, щоб отримати відповідь на свої численні запитання, та щоб матуся швидше приголубила донечку. Біля будинку її вже чекала матуся. Дівчинка швидко почала розповідати про побачене.

- Мамо, що це було? Звідки прилетіло?

Мама пояснила, що за оповідками найстаріших - це душі людей, які праведно та чесно жили на землі, допомагали іншим, робили добрі справи, багато працювали та щедро ділились своїм надбанням. От Бог послав їх на небо сяяти яскравими зірками та освітлювати своїм світлом шлях для інших людей. Чим більша та яскравіша зірка, тим більше гарних справ зробила людина.

Маруся задумалась та довго сиділа тихенько, обмірковуючи почуте. А потім підійшла до матусі з проханням : «Матінко, прошу тебе, навчи мене так жити та любити, щоб я колись могла осяювати шлях для інших людей. Зроби так, щоб я ніколи не вмiла робити зла!». Матуся пустила тихеньку сльозу.

- Моя люба, дитино! Я всім серцем та душею бажаю, щоб ти виросла сильною та доброю людиною. Це єдиний та істинний шлях, яким я

навчу тебе жити та любити. Будь здорова та щаслива моя кохана дівчинка!

З тих пір Марися робила тільки гарні та добрі справи, слухалась матусю та допомагала меншим та хворим. А матуся гордилась своєю маленькою пізнайкою.

КАЗКА про ЧЕРВОНУ ПЛАНЕТУ

В казковому чарівному королівстві жила – була Білочка, і були в неї дві донечки – Ласунка та Пустунка. Звірята були дружними, гарно гралися, допомагали матусі збирати шишки, горішки, сушити грибочки. Поруч з дуплом, в якому жили білченята, жив дідусь - чарівник, який часто вечорами розповідав звірятам про Космос, Червону планету, Місяць, зірки, комети, сузір'я. Звірятам дуже хотілось побувати там. Одного разу, коли Ласунка і Пустунка збирали жолуді, вони знайшли один незвичайний чарівний жолудь. Звірята попросили дідуся – чарівника відправити їх у космічну мандрівку, перетворивши чарівний жолудь на літаючу тарілку, щоб побувати на Червоній планеті.

Вранці, коли тільки зійшло сонечко, звірята побачили біля їхньої ялинки літаючу тарілку, готову до польоту – вона була з ілюмінаторами, скафандрами, спальнею, їдальнею та комп'ютерами, що сповіщали про готовність до польоту. І ось звірята вже в космосі. Скільки тут всього таємничого та загадкового: їх вітали зірки, планети та комети.

Літаюча тарілка нарешті зробила посадку на «Червоній планеті» - на Марсі, планеті, названій на честь Марса – давньогрецького бога війни. Звірята – мандрівники побачили на Марсі метеоритні кратери, вулкани, долини, тунелі, подібні до земних. Зустріли марсіанина, який показав їм найвищу гору в Сонячній системі: Олімп. Там росли величезні дерева, які слугували марсіанам за житло, а їжею були мінерали: алюміній, сірка, кальцій, кремній. Марсіани попросили білченят розповісти про себе, звідки вони прилетіли. І пустунка та Ласунка почали свою розповідь:

«Далеко – далеко є планета, яка називається Земля. Там ростуть зелені дерева, квітнуть різнобарвні квіти. А ще там живуть люди зі своїми дітьми,

дивовижні тварини, барвисті птахи і риби, кольорові метелики. Уся Земля вкрита полями, лісами, садами, морями, ріками та океанами.

Марсіани були вражені.

- Це справжнє диво! - вигукували вони, - Там напевно так чудово! Ми навіть уявити собі не могли, що десь у Галактиці існує така краса! Усе те, що є у нас – планетний пил, кратери, характерна особливість поверхні Марса – лід. Раніше на нашій планеті теж були озера і ріки, але з якихось невідомих причин усе зникло.

Звірята подякували марсіанам за чудову мандрівку по Червоній планеті, адже їм вже пора було повертатися додому. Вони запропонували марсіанам відвідати чудову планету Земля, щоб на власні очі побачити її красу, помилуватись нею.

Літаюча тарілка поступово набирала висоту і в решті решт зникла в червоному сьайві...

Круглий м'ячик на небі живе,
Навколо Сонця обертається,
Все живе на ньому посміхається. (планета Земля)

Червона, вогняна куля , яка дає тепло та світло.(Сонце)

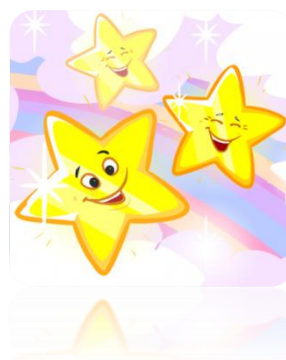
Земля моя матуся,
Навколо неї я кручуся.(Місяць)

Пасу овечок – зірочок
Єдиний сонечка синок. (Місяць)

По небу гуляє,
Діток спати зазиває. (Місяць)

Відгадати дуже легко,
Якщо в небо зазирнуть,
Всім відому річ -
Бачим кожну ніч. (Зорі)

Глянь на небо в нічний час –
Там побачиш безліч нас.
Разом з нами місяць – друг,
Бачить він усе навкруг.
(Зорі)

Я велика, не мала.
Навкруг себе я кружляю,
Та у Космосі літаю.
Я планета .....

Вночі у небі,
Розсипався горох.
А почало світати —
Нічого збирати.(Небо і зорі)

В небі куля вогняна,
Має довгий хвіст вона.
То не зірка, не планета,
Здогадались? Це... (Комета)

Подивіться, подивіться-
В небі темному жар-птиця!
Оця зірка непроста,
Має довгого хвоста.(Комета)

Біг зайчик через лісок,
Сипав з гори пісок. (Зорі)

Золотий бубон на воді плаває. (Місяць)

В синім небі світлячки –
Не дістать до них рукою.
А найбільший світлячок
Зігнувся, як черв'ячок. (Зорі і місяць)

Срібною доріжкою,
Виставивши різки,
Через річку перейшов,
Не змочивши підойшов. (Місяць)

Соняшник цвіте у небі,
Всім довкола дуже треба.
Світло і тепло дарує,
А без нього світ сумує. (Сонце)

Без неї сумно, холодно і темно.
Вночі на неї ждуть даремно.
Гігантська зірка вогняна,
Дарує радість всім вона. (Сонце)

Всі його люблять, всі його чекають

Нам всміхається в віконце чарівне, гарне ... (Сонце)

Блакитна хустина,

Жовтий клубок.

По хустині качається,

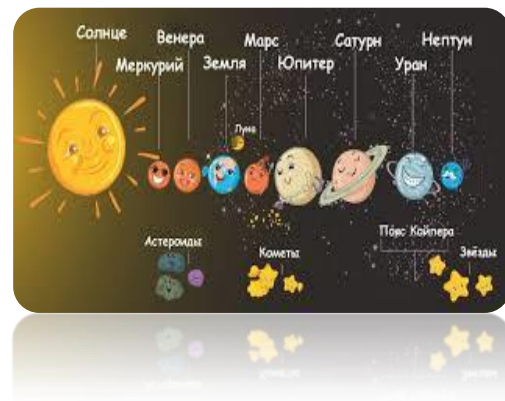
Людям усміхається. (Сонце)

Наче м'ячки літають,

Імена свої всі мають,

Про них багато знаємо,

І одним словом їх називаємо. (Планети)

«ЗІРОЧКА»

Я маленька зірочка,

Я на небі сяю,

Я яскраву сукню маю,

Кожну ніч її вдягаю.

Є у мене Місяць-друг,

Бачить він усе навкруг.

Навіть Сонце уночі

Йому видно з висоти.

Глянь на небо в нічний час,

Ти побачиш зразу нас.

«МРІЯ»

На небо глянув хлопчик,

У дивний телескоп.

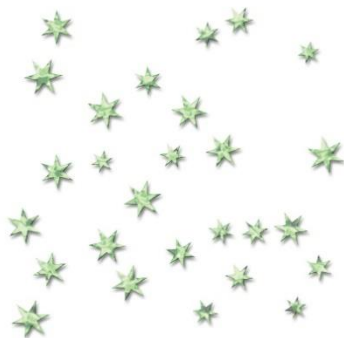
На небі він побачив

Зірковий хоровод.

«Невже зірки маленькі,

Танцюють в небесах?»

Мабуть, вони так схожі

На хлопчиків й дівчат!»

«ПОЛІТ У КОСМОС»

Летить ракета за ракетой...

А у ракеті я зі Светою.

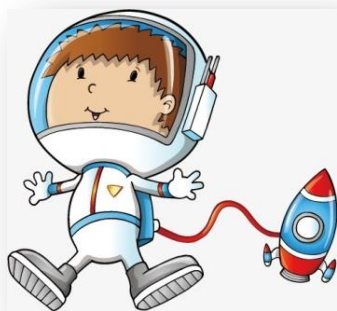
Взяли б ми ще когось в мандри,

Та в нас всього лиш два скафандри.

Всі до польоту готувалися:

Багато їли, тренувалися,

Команди слухати навчалися

І на майбутнє відсипалися.

«МІСЯЦЬ В ХМАРАХ ЗАБЛУДИВСЯ»

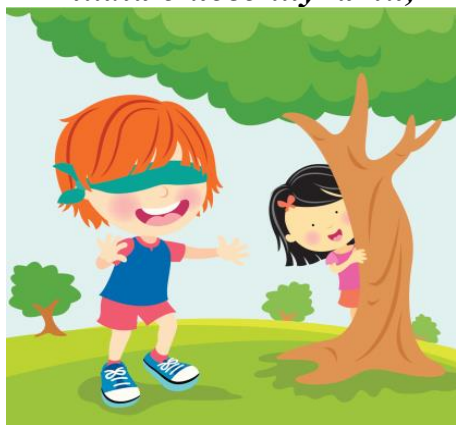
Місяць в хмарах заблуdivся

Та й за гору закотився.

Пішла б його шукати,

Та кличуть вже до хати.

Я б сказала, що не хочу,

Та злипаються вже очі,

І не слухаються ніжки...

Донесіть мене до ліжка.

«МІСЯЦЬ»

Вибіг місяць з-за діброви,

Погубив на вітрі брови,

Заховав за спину руки,

Ходить лисий, без перуки.

Смуток зорям невимовний:

Ой, який тепер він повний!

А як був молодиком,

Був худесеньким серпком.

«КОМЕТИ»

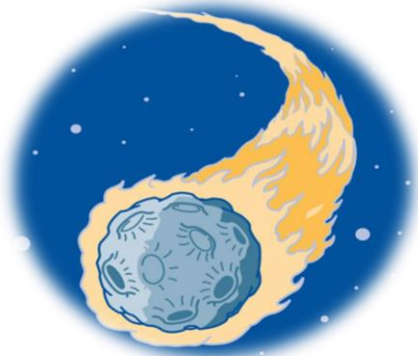
Не тільки риби і коти,

Хизуються хвостами.

Комети мають теж хвости

І голову так само.

Вони, немов мандрівники,

В Галактиці блукають –

Де мандрівцем, де навпрошки,

Аж поки не зникають.

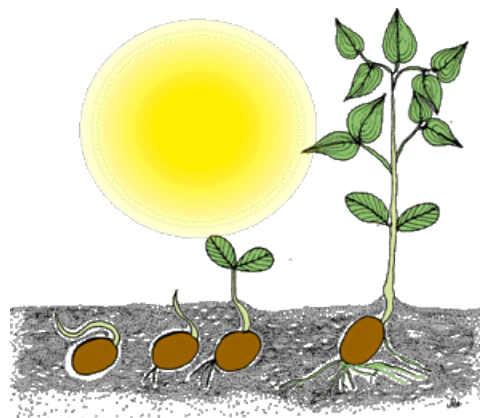

«СОНЦЕ»

Соняшник за Сонцем крутить головою,

Паросток тоненький виглянув на світ.

Сонце всіх напоїть силою живою,

Висушить калюжі і розтопить лід.

В полі ясноока розцвіте ромашка,

Оживуть личинки рано по весні.

Конспект заняття
для дітей старшого дошкільного віку
з Природи Космосу

«Ми збираємось в політ – в космос лине всюдихід»

Програмовий зміст:

Формувати у дітей елементарні уявлення про природу Космосу, професію космонавта, поглиблювати знання про Землю, Сонце, Місяць, планети, зорі, комети, сузір'я. Вправляти у вживанні слів – ознак; учити правильно будувати речення із сполучником «а», ділити слова на склади; вправляти в узгодженні числівників з іменниками. Закріпити в активному словнику дітей назви деяких космічних об'єктів, терміни «Космос», «Планета», «Земля», «Сонячна система», зорі, комети, сузір'я, скафандр, монітор.

Вчити дітей розв'язувати завдання – головоломки, пов'язані з мандрівкою у Космос.

Створити умови для розвитку у дітей кмітливості, зосередженості, уваги, мислення, пам'яті, уміння міркувати і планувати свої дії.

Виховувати дбайливе ставлення до природи планети Земля, патріотичні почуття, дружні взаємини, інтерес до Космосу, всього, що оточує дитину, інтерес до художніх творів, занять з математики.

Матеріал:

ілюстрація «Сонячна родина», гра – вікторина «Назви космічне слово», дидактичні ігри: «З якої казки», «Що я знаю про планети?», «Ми збираємось в політ»; картки для звукового аналізу слів, сюжетні картини, ведмедики, сунічки, геометричні фігури, набір цифр. «Веселі цифри», «Чарівні космічні будинки», «Розшифруй закодований монітор», «Виправ помилки», «Відгадай небесне чудо», «Слова зі звуком «П» пригадайте, «Віднови цифри на моніторі».

Хід заняття

Мабуть, серед вас немає хлопчика чи дівчинки, які б не мріяли полетіти в космос. І хто знає, може, коли ви станете дорослими, це буде так само просто, як сьогодні полетіти в літаку з одного міста в інше. А поки що літаємо ми до зірок в іграх.

Наша підготовка до польоту була різноманітна: ми багато читали про космос, розмовляли, відгадували загадки, грали, конструювали, займалися спортом, загартовувалися на прогулянках, заняттях з фізкультури. Підтвердження наших слів – виставка «Ми збираємось в політ». Залишився останній етап випробування.

Чи засвоїли ви азбуку космосу? *(Відповідь може бути словесна, або піднесена картинка чи ілюстрація).*

Ще в сиву давнину люди хотіли побувати у космосі. На чому тільки не літали до Місяця, Сонця, Зірок, герої казок, легенд, небувальщин: на летючих мишах, на конику – горбунку, орлах, чарівних стрілах, літаках – килимах, кулях, чоботах – скороходах, човнах, які і по морях плавали, і в небі літали.

Космонавтом щоби стати

Треба багато чого знати.

З математикою дружити,

Рахувати швидко вміти.

Багато книг читати,

Гострий розум мати.

Своє тіло гартувати,

Щоб сміливим, мужнім стати!

– Чи володієте ви такими якостями?

– Чому хочете полетіти у космос?

Увага! Увага! Усі поспішайте!

В космічну ракету скоріше сідайте!

Нас космос чекає, завдання та гра,

Займайте скоріше місця, дітвора!

Відправляємось в політ,

Лине в космос «Всюдихід».

Земля дозволяє політ!

Вихователь: - Командиру екіпажу надати команду: до запуску ракети на Місяць!

Вихователь: - «Всюдихід!»! «Всюдихід!»! Розпочинаємо зв'язок із Землею! Як чуєте нас?

Командир: - Земля! Земля! Чуємо вас добре! Всі прилади працюють відмінно! Приступили до виконання програми польоту!

Вихователь: - Вітаємо вас з виходом на космічну трасу!

Командир: - Дякуємо!

Вихователь: - Познайомте нас з маршрутом польоту.

Командир: - Космічний корабель «Всюдихід» прямує до Місяця.

Борт – інженер: - Ми завітаємо до країни «Розумників», «Цікавої граматики» та на острів «Веселої математики»

Пульт УП: - Космонавти, вас чекають цікаві завдання та різні пригоди і несподіванки. Будьте сміливими, мужніми! Хай дружба єднає вас! Бажаємо вам успіху!

Командир: - Дякуємо!

В ЦУП перевірка приладів. Космонавти у космосі вже цілу добу.

Вихователь: - «Всюдихід!»! «Всюдихід!»! Ми знову виходимо з вами на зв'язок.

Вихователь: - В нашій студії вчені, астронавти, дослідники, вони хочуть дізнатися:

Кореспондент гуртка «Чомусики»: - «Розкажіть про свої перші враження з космосу. Якою вона виглядає?»

Вихователь: - Просимо борт – інженера відповісти на це запитання.

(До діалогу підключається фоторепортер газети «Друзі природи»)

(На зв'язку з нами вчений – астроном, який хоче дослідити сузір'я).

Командир: - А ось і сузір'я вітають вас! Через ілюмінатори ракети ви можете побачити сузір'я Великої та Малої Ведмедиці. Посміхається до вас сузір'я Дракона, сузір'я Лебедя просить полетіти разом з ним, Зайця – пострибати, Риби – поплавати, Змії – позвиватися, Терези пропонують вам погойдатися в невагомості.

Час швидко плине, і космонавти приземлились . Доповідайте, де!

Раптом чуємо: «Спішу!

Зараз вам допоможу!

Познайомитись нам слід,

Я – Робот Зореліт!

Не сидів я тут без діла,

Я по Місяцю ходив,

І багато бачив див.

Буду вам допомагати,

Буду вас я рятувати!»

Командир: -З якої ти країни?

Робот: - Я житель країни Розумників. А ви хто?

Командир: - Земляни! Прибульці з Землі!

Робот: - А що таке Земля?

Командир: Наша планета!

Робот: - А з якої країни?

(Є багато країн на Землі...)

Вихователь: - Робот Зореліт, покажи космонавтам, де знаходиться країна Веселої Граматики.

Робот: - Добре! Полетіли!

Ми продовжуєм політ,

Мчить нас далі «Всюдихід».

Ми в Країну Граматики прилетіли,

На зручній площадці сіли.

Вихователь: - Увага! На зв'язку Земля! Подивіться на монітор. Командир, швидко читай слово.

Командир: - Метеорит!

- Це падають метеорити, швидше ховайтесь до ракети!
- Космічний пил заважає вам її побачити, де вона знаходиться.
- Потрібно слово «метеорит» розділити на склади і все проясниться.

Ми продовжуєм політ,
Мчить нас далі «Всюдихід».

Один, два, три, чотири, п'ять,
Час планети рахувать.

Ми в Країну Цікавої Математики прилетіли

На зручній площадці сіли.

- Космічні пірати захопили усі зорельоти, і мешканці планет не можуть мандрувати у космосі, а також занесли до комп'ютерів віруси, щоб планетяни не могли керувати польотами.

1. На касетах слід виправити помилки. (Дидактична гра «Виправ помилку»).
2. На дисках відновити опорні цифри (склад числа).
3. Взяти ілюстрацію, скласти задачу.

Вихователь: - Командир екіпажу! Ми зможемо полетіти на Землю, якщо виконаємо завдання в зошитах.

- Так!

Рухлива гра «Золоті ворота»

Вихователь: - Наказую повертатись на Землю!

Командир: - Космонавти! До запуску ракети на Землю приготуватись!

- Так приготувались!

Ми всі сіли за кермо,
Ми на землю летимо,
Приземлились, приземлились!

Ось і гра наша скінчилась!

- Командир: - Для рапорту Головнокомандуючому польотом.

- Дозвольте відзвітувати вам про програму польоту.

«Ми на Місяць летіли, всі таємниці космосу відкрили».

- Надаю вам слово для присвоєння почесного звання героїв ДНЗ № 61 групи №12 та вручення медалей за мужність та сміливість, за цікаві факти, що дізнались про космос, за маленькі відкриття та дослідження.

Конспект заняття
для дітей старшого дошкільного віку
з Природи Космосу

«Таємнича зустріч»

Програмовий зміст:

Розширити знання дітей отримані на заняттях «Природа Космосу»; елементарні уявлення про космос як простір, який існує за межами планети Земля, що в космосі безліч зірок, між ними та Землею величезна відстань; уявлення про те, що навколо сонця обертається 9 планет, серед них – Земля. Закріпити знання дітей про геометричні фігури та цифри в межах 10, уміння складати та читати слова з 5 – 7 букв. Відпрацьовувати вміння працювати з бісером та паєтками. Розширити словниковий запас словами: космос, зірки, сузір'я, планети.

Розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, творчі здібності, діалогічне мовлення.

Виховувати вміння доводити розпочату справу до кінця.

Матеріал:

панно «Сонячна система», макет зорельоту, макет сузір'я «Велика Ведмедиця», карта подорожі, портрет прибульця, заготовки творчих робіт дітей, бісер, паєтки, клей, пензлі, серветки.

Хід заняття

Діти з вихователем заходять до залу.

Вихователь: Діти, сьогодні ми з вами уже зробили багато чого цікавого і корисного, а зараз я пропоную вам послухати улюблену радіопередачу «Звуки природи». Але, подивіться, скільки гостей прийшло разом з нами послухати радіопередачу, давайте з ними привітаємось.

Звучить запис звуків струмочка, спів пташок.

Запис переривається, чути загадкові звуки, з'являється зореліт.

Звучить голос:

-Добрий день, дорогі земляни! Мій зореліт здійснив змушену посадку на вашій планеті. Я ваш друг, ви мене бійтеся. Я впевнений, що ви дуже сміливі і розумні, багато чого знаєте про свою планету та захоче дізнатись якнайбільше про зірки, космос та розумних істот з іншої планети. Тому тільки ви зможете допомогти мені відлетіти на свою планету. А знаходиться вона в напрямку, куди вказує сузір'я Великої Ведмедиці. В допомогу я вам залишаю карту, але шлях по ній буде складним.

-Як цікаво! Загадковий гість назвав нас землянами?

-Тому, що ми живемо на планеті Земля.

-А як ви думаєте, з якої планети прилетів до нас незнайомиць?

(Діти називають планети)

-Давайте ми з вами трішки пофантазуємо: як би звали прибульця, як би він прилетів з Марса? Сатурна? Юпітера? Венери? Меркурія?

(марсіанин, сатурнік, юпітерець, венерець, меркурянін)

- Цікаво, а як виглядає прибулець?

- А де ж карта? Без неї ми не зможемо допомогти.

(З тарілки падає карта)

-Так, подивимось, спочатку треба стати спиною до Сонячної системи, зробити 3 кроки прямо, потім повернути праворуч і зробити ще 2 кроки.

-Що тут? Портрет. Який цікавий!

З яких геометричних фігур складається портрет прибульця? З яких цифр?

Молодці!

-А зараз рухаємось далі по карті.

Стати спиною до портрета, зробити 2 кроки прямо, повернутися наліво і 4 великих кроки вперед. І що тут?

Перед нами Сонячна система, напевно, потрібно розповісти про неї. Що знаходиться в самому центрі?

-Скільки всього планет в Сонячній системі? Назвіть їх.

-Молодці, можемо рухатись далі.

- А що це тут за позначка на карті?

Дивіться, якісь зірочки, скрипичний ключ? Можливо нам потрібно тут присісти на зоряну доріжку і помилуватись зірочками?

(Звучить музика, з'являються зірочки, танцюють. Після танця зірки утворюють сузір'я).

Подивіться, зірки утворили сузір'я, можливо хтось знає, як воно називається? Велика Ведмедиця.

-А хто знає, які ще є сузір'я? (Відповіді дітей).

Давайте пригадаємо, що нам казав загадковий гість, що його планета знаходиться там, куди вказує сузір'я Великої Ведмедиці. Нарешті ми допомогли нашому загадковому гостю знайти його планету.

-А давайте ще трохи пофантазуємо, придумаємо назву для планети прибульця. (діти фантазують: Лялькова, планета Роботів, Казкова...).

-А тепер викладемо з букв назву Казкова і прочитаємо.

Молодці, а пам'ятаємо, ми з вами розпочали творчі роботи на тему «Космічні фантазії». Я пропоную вам сьогодні їх закінчити і подарувати їх загадковому прибульцю.

Діти пригадують техніку безпеки при роботі з бісером та технічні прийоми.

Сідають за парти і працюють під супровід тихої космічної музики.

Після закінчення роботи діти викладають свої вироби на зоряну доріжку.

Починає світитись сузір'я Великої Ведмедиці.

Чути голос прибульця:

-Я бачу сузір'я Великої Ведмедиці і тепер я знаю куди мені летіти. Дякую вам!

А які гарні роботи ви зробили, я сфотографував їх і обов'язково покажу жителям своєї планети. Дякую і до побачення!

(Звучить загадкова музика, зореліт відлітає)

Вихователь: Бачите, діти, хоч наша планета така прекрасна і чудова, але наш гість полетів до своєї планети, тому що там його дім. А наш дім – це планета Земля, тож будемо її любити і берегти.

Діти виконують пісню «Планета в твоїх руках».